

OD PROJEKTA DO PRAKSE: PRIMERI ZA ŠOLSKO UPORABO

Spodbujanje bralne pismenosti z
ustvarjalnimi in interaktivnimi pristopi

OD PROJEKTA DO PRAKSE: PRIMERI ZA ŠOLSKO UPORABO

Bistrica ob Sotli, maj 2026

KOLOFON

Avtorici/Autorice

Irena Černelč, Tea Ferdelja

Avtorji dodatnih besedil/Autori dodatnih tekstova

Ana Vogrinčič Čepič, Bogomir Marčinković, Sandra Puretič

Uredili/Uredile

Irena Černelč, Tea Ferdelja

Jezikovni pregled/Lektura

Sabina Vračun, Tea Ferdelja

Prevod v angleščino/Prijevod na angleški jezik

Tea Ferdelja

Izdala/Nakladnik

Osnovna šola Bistrica ob Sotli

(zanjo Bogomir Marčinković)

Bistrica ob Sotli 63 A, 3256 Bistrica ob Sotli

Projektni partner/Projektni partner

Osnovna šola Josipa Broza, Kumrovec

Oblikovanje/Oblikovanje

Vanja Božič

Spletna izdaja: <https://www.osbistricaobsotli.si/>

Bistrica ob Sotli, 2026

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID 279687683

ISBN 978-961-95102-2-3 (PDF)

Sofinancira
Evropska unija
Sufinancira
Evropska unija

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali CMEPIUS-a. Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti organ, ki dodeli sredstva.

KAZALO

Knjiga še vedno spreminja svet	1
Zgodbe, ki zaživijo	2
OD BESED DO PROJEKTA	3
Bralne navade in vloga šolske knjižnice.....	5
Bralne navade učencev	6
Šolska knjižnica za strokovne delavce	8
BRALNA PUSTOLOVŠČNA	9
Ustvarjanje animiranega knjižnega napovednika	9
Kako vključiti animacijo v pedagoško prakso?	11
Od besed do stripa	13
Stripovska delavnica za spodbujanje branja in ustvarjalnosti	15
Bralni izzivi	17
Priprava bralnih izzivov	19
Srečanja z ustvarjalci, športniki, strokovnjaki	21
Čezmejna večdnevna gostovanja	23
NEKAJ PREDLOGOV BRALNIH SPODBUD	30
Summary	32

Knjiga še vedno spreminja svet

V času, ko otroci svet vse pogosteje spoznavaajo skozi hitre zaslonske podobe, kratke videozapise in nenehen tok informacij, postaja vprašanje branja pomembnejše kot kadar prej. Branje danes ni več samoumevna navada, temveč spretnost, ki jo moramo znova osmisliti, približati mladim generacijam in jo povezati z njihovim načinom doživljanja sveta. Prav zato publikacija, ki je nastala v okviru projekta *Od besed do animacije*, odpira dragocen prostor razmisleku o tem, kako lahko šola, knjižnica in širša skupnost soustvarjajo sodobno bralno kulturo.

Projekt, ki povezuje učence, učitelje, knjižničarje, starše in ustvarjalce na obeh straneh meje, dokazuje, da knjiga še zdaleč ni izgubila svoje moči – le nove poti do bralca potrebuje. Ko učenci zgodbo pretvorijo v animacijo, strip ali gledališki prizor, ne razvijajo zgolj ustvarjalnosti in digitalnih kompetenc, temveč se z besedilom povežejo globlje, osebneje in bolj doživeto. Branje tako postane raziskovanje, igra, sodelovanje in predvsem izkušnja.

Publikacija nas obenem opominja, da bralna pismenost ni le šolska naloga, temveč temelj kritičnega mišljenja, empatije in razumevanja sveta. V času digitalne prenasičenosti je prav knjiga tista, ki človeku omogoča zbranost, domišljijo in sposobnost poglobljenega razmišljanja. Zato so projekti, kot je *Od besed do animacije*, mnogo več kot le primer dobre prakse – so pomembna naložba v prihodnost mladih generacij.

Posebna vrednost projekta pa ni zgolj v novih metodah dela, temveč v ljudeh in odnosih, ki so ob njem nastali. Skozi skupne delavnice, gostovanja in ustvarjalne aktivnosti so se spletla prijateljstva, izmenjale so se različne ideje in nastal je prostor, kjer učenje presega učilnico. Prav v tem se skriva največja moč branja, in sicer v povezovanju ljudi, jezika, kulture in zgodb.

Naj bo ta publikacija navdih vsem, ki verjamemo, da lahko knjiga še vedno spreminja svet – če ji le znamo dati glas, gibanje, podobo in prostor med mladimi.

Bogomir Marčinković,
ravnatelj
OŠ Bistrica ob Sotli

Zgodbe, ki zaživijo

Sandra Purić,
ravnateljica
OŠ Josipa Broza, Kumrovec

V okviru projekta *Od besed do animacije* smo dokazali, kako lahko besede iz knjig oživijo in učence spodbudijo k drugačnemu, bolj ustvarjalnemu pristopu učenja. Učenci so v okviru projekta besede pretvarjali v slike, gibanje in digitalne vsebine ter ob tem odkrivali, da je lahko domače branje hkrati zanimivo in poučno. Projekt je obenem potrdil pomen pisane besede v življenju učencev in učiteljev ter strokovnim delavcem omogočil izmenjavo primerov dobrih praks in medsebojno učenje.

OD BESED DO PROJEKTA

Pobuda za projekt je vzknila v šolski knjižnici, ko sva se ob prvem srečanju čezmejne pobude *Branje ne pozna meja/Čitanje ne poznaje granice* knjižničarki **Marica Lojen** in **Irena Černelc** zapletli v pogovor o stanju sodobnega branja. Hitro sva ugotovili, da se soočava z enakimi izzivi: upadom bralne pismenosti, nižjo motivacijo učencev ter finančnimi omejitvami pri posodabljanju knjižnične zbirke.

Najbolj izrazita sprememba so spremenjene bralne navade. Zaslonske vsebine so jih korenito spremenile. Tako smo (ne samo mladi) razvili drugačen način sprejemanja informacij – besedilo danes najprej preletimo in iščemo vizualne oporne točke. Medtem ko iskrica bralne motivacije pri mlajših učencih še tli, se pravi magnet za sodobne učence skriva v grafičnih romanih, vizualno bogatih knjigah in sodobnejših oblikah pripovedovanja.

Rezultati raziskave PISA 2022 (Programme for International Student Assessment) so pokazali, da so slovenski učenci pri bralni pismenosti zdrsnili pod povprečje držav OECD¹, še bolj pa skrbi podatek, da se vztrajno povečuje delež tistih, ki ne dosegajo niti osnovne ravni bralne veščine. Zanimiv pogled čez mejo ponuja Hrvaška, kjer so rezultati blizu povprečja OECD. Razlog za ta razkorak bi lahko bil v drugačnem pristopu. V članku, objavljenem v časniku Delo (5. 4. 2025), je Tea Ferdelja, učiteljica hrvaščine in koordinatorica projekta na OŠ Josipa Broza Kumrovec, poudarila, da reforma hrvaškega kurikulumuma temelji na krepitvi funkcionalne pismenosti, povečanju deleža uporabnih besedil ter drugačnem pristopu poučevanja književnosti, kar je prispevalo k boljšim dosežkom hrvaških učencev.

Ob razmišljanju, kako bi lahko z inovativnimi in ustvarjalnimi pristopi povečali zanimanje učencev za branje, je nastala ideja o skupnem projektu. Ravnateljica obeh šol sta predlog projekta podprla in ga obogatila z dodatnimi vsebinskimi predlogi.

¹Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, ki združuje gospodarsko najrazvitejše države sveta z namenom oblikovanja boljših politik za blaginjo in izobraževanje.

Projekt, ki je v dveh letih tesno povezal strokovne delavce, učence in starše obeh šol, se je osredotočil na otroke med 9. in 12. letom starosti. Zaradi geografske bližine sosednjih krajev je sodelovanje potekalo intenzivno; koordinatorki Tea Ferdelja in Irena Černelč sta sproti načrtovali in evalvirali potek aktivnosti, ki so hitro prerasle v sistematično izmenjavo primerov dobre prakse.

Učence smo k razvoju jezikovnih kompetenc spodbujali tudi s pomočjo medijev, ki so jim blizu. Branje smo prepletli z animacijo, stripom in bralnimi izzivi, popestrili pa smo ga s srečanji s književniki, glasbeniki in športniki. Z uvajanjem igrifikacije smo branje v knjižnici sprva predstavili kot lahkotno in zabavno dejavnost, vendar pa smo učencem želeli osmisliti tudi nujnost vztrajanja pri branju zahtevnejših besedil. Konec koncev je življenje polno izzivov, ki zahtevajo intelektualni napor, branje pa je tisti trening, ki nas nanje najbolj pripravi.

Projekt je doprinesel tudi pomembne materialne izboljšave. Z nakupom sodobne opreme in učnih pripomočkov smo močno izboljšali pogoje za delo v knjižnicah. To je bilo še posebej dragoceno za partnerje na OŠ Josipa Broza, ker Kumrovec nima splošne knjižnice. Novi bralni kotiček tako učencem ne nudi le udobja, temveč tudi kakovosten prostor za učenje in druženje. Na obeh šolah smo posodobili knjižnično zbirko.

Najpomembnejši učinek projekta pa so prijateljske vezi, ki so se spletle med učenci, učitelji in starši, s čimer sta sosednja kraja postala tesneje povezana. Z vsemi izvedenimi aktivnostmi nismo le odprli vrat za dolgoročno izmenjavo znanja, temveč smo ustvarili tudi prostor, kjer se učenje prepleta z medsebojnim spoznavanjem kultur, kar je prava popotnica za prihodnost, ki šolanje postavlja v širši, odprt evropski prostor.

Bralne navade in vloga šolske knjižnice

Bralne navade se v tretjem tisočletju spreminjajo hitreje kot kdajkoli prej zaradi digitalnih zaslonskih medijev. Ne spreminja se le, kaj beremo, temveč predvsem kako procesiramo informacije². V času od začetka pa do zaključka projekta so se na področju ozaveščanja o pomenu branja v Sloveniji zgodili ključni premiki, ki odražajo prizadevanja stroke za ohranitev bralne kulture. Med drugim smo 22. novembra 2025 obeležili prvi nacionalni dan slovenskega stripa, 5. marca 2026 pa smo prvič praznovali nacionalni dan branja kot vsesplošno spodbudo h kulturi tiskane besede. Številne objavljene raziskave nenehno opominjajo na upad bralne pismenosti, kar prinaša resne posledice za kritično razmišljanje in kognitivni razvoj mladih.

Da bi razumeli, kje na tej poti stojimo mi, je bil naš prvi korak v projektu izvedba ankete o bralnih navadah naših učencev in ankete za strokovne sodelavce o vlogi šolske knjižnice. Pridobljeni empirični podatki so ključni za načrtovanje strategij, s katerimi bomo v digitalni dobi spodbujali ljubezen do branja in utrjevali vlogo šolske knjižnice. Knjižnica namreč predstavlja osrednji prostor srečevanja z besedo, kjer se formalno znanje pismenosti prepleta z neomejenim svetom domišljije ter razvijanjem kritične misli, ki je v današnjem času pomembnejša kot kdajkoli prej.

Dr. Miha Kovač

²O tem je na berljiv način z misljo na tiste, ki imajo navado knjige le preleteti, pisal dr. Miha Kovač v knjigi Berem, da se pobrem: 10 razlogov za branje knjig v digitalnih časih. (Ljubljana 2020: Mladinska knjiga).

Bralne navade učencev

Anketo o bralnih navadah je na OŠ Bistrica ob Sotli rešilo 73 učencev od 4. do 9. razreda³, pridobljeni podatki pa ponujajo vpogled v njihov odnos do knjige. Rezultati so spodbudni, saj je več kot polovica vprašanih odgovorila, da berejo vsak dan, in sicer v razponu od 10 do 60 minut. Več kot 30 minut na dan bere 39,7 % vprašanih učencev. Pri analizi razlogov, ki jih od branja odvračajo, je kar polovica anketiranih izpostavila preobremenjenost s popoldanskimi aktivnostmi, medtem ko je dobra petina vprašanih (22,2 %) zavrnila, da je branje knjig zabavno in da ne poznajo razloga, ki bi jih od te dejavnosti odvrnil. O tem, da je branje prenaporno oziroma jim ni všeč, je poročalo 6,8 % učencev.

Kot glavna motiva za branje učenci najpogosteje navajajo zabavo in sprostitvev, sledi pa jima radovednost oziroma želja po učenju novih stvari, kar je bil odgovor, ki so ga izbirali predvsem fantje. Učenci so v svojih odgovorih razkrili tudi svoje bralne navade in okuse. Najraje berejo v udobju domačega okolja, kjer kot priljubljen kotiček močno prednjači postelja, sledi pa ji udoben naslonjač, med knjižnimi žanri pa so daleč najbolj priljubljeni domišljjski in pustolovski romani.

Poleg trenutnih bralnih navad smo z anketo raziskali tudi vizijo šolske knjižnice po meri mladih uporabnikov. Učenci so izrazili željo po ureditvi prostorov, ki bi bili prilagojeni različnim potrebam; želeli bi si tako tihi kotiček za nemoteno učenje in branje v miru kot tudi družabni kotiček z zanimivimi igrami za druženje s sošolci. Seznam njihovih želja vključuje še blazine za sedenje, sodobne računalnike ter bogatejšo izbiro poučnih knjig s področja tehnike in aktualne sodobne romane. Med vsemi odgovori pa je bil tudi tak, ki nas je posebej ganil, saj si je eden izmed učencev preprosto zaželel, da bi knjige ostale za vedno. S projektom smo nekatere predloge tudi uresničili.

³ Vseh učencev v 2. in 3. vzgojno-izobraževalnem obdobju je 74.

Anketa med učenci OŠ Josipa Broza Kumrovec (76 učencev leta 2025 in 57 učencev leta 2026) kaže izrazit upad bralne kondicije. Delež učencev, ki redko ali nikoli ne berejo, ostaja približno enak – okoli 50 %, vendar se je občutno zmanjšal čas, namenjen branju. Število učencev, ki berejo od 30 do 60 minut dnevno, je padlo s 24 na le 5, kar kaže na zmanjševanje bralne vztrajnosti in koncentracije.

Opazen je tudi upad notranje motivacije za branje, saj učenci branje vse pogosteje dojemajo predvsem kot šolsko obveznost in ne več kot obliko prostega časa ali osebnega užitka. Med žanri ostajajo najbolj priljubljene kriminalke, hkrati pa narašča zanimanje za ljubezenske romane. Učenci vse pogosteje posegajo po krajših delih in ne po obsežnejših romanih, kar lahko povežemo z vplivom digitalnih medijev ter krajšanjem pozornosti. Posebej pomembna ostaja vloga šolske knjižnice, ki je v kraju edini vir knjižnega gradiva. Sredstva projekta Erasmus+ so omogočila nujno posodobitev knjižničnega fonda s sodobnimi in mladim bralcem privlačnimi deli, kar pomembno prispeva k ohranjanju njihovega zanimanja za branje.

Ilustracije so ustvarjali četrtošolci pod mentorstvom Vanje Kolar Ivačič.

Čeprav tiskane knjige še vedno prevladujejo, digitalni mediji in družbena omrežja postajajo ključni dejavniki pri izbiri branja in glavni vir informacij mladim. Podatki zato potrjujejo nujnost aktivne vloge vseh strokovnih delavcev in staršev pri spodbujanju branja, vključno z bralnim zgledom.

Šolska knjižnica za strokovne delavce

Izsledki ankete med strokovnimi delavci OŠ Bistrica ob Sotli potrjujejo visoko stopnjo zadovoljstva z delom šolske knjižnice. Zaposleni njeno vlogo v vzgojno-izobraževalnem procesu dojemajo izrazito pozitivno, saj knjižnica v šolskem prostoru deluje kot osrednje informacijsko in učno središče. Čeprav je knjižna zbirka ocenjena kot ustrezna, se kaže potreba po njeni nenehni posodobitvi, zlasti na področjih pedagogike in psihologije. Učitelji knjižnico vidijo kot nepogrešljiv steber šolskega uspeha, hkrati pa si želijo še tesnejšega sodelovanja pri načrtovanju nabave gradiva in širitvi bralnih koticov, kar bi dodatno okrepilo njeno vlogo privlačnega učnega okolja.

Tudi na OŠ Josipa Broza je delo šolske knjižnice med zaposlenimi ocenjeno zelo visoko (povprečna ocena 4,56 od 5), kar potrjuje njeno pomembno strokovno in pedagoško vlogo pri podpori pouka. Posebej so prepoznane kakovostna ponudba knjižničnega gradiva, dostop do strokovne literature ter dejavnosti za spodbujanje branja in kritičnega mišljenja. Pozitivno so ocenjene tudi bralne spodbude, srečanja z avtorji in projekti Erasmus+, ki prispevajo k večji prepoznavnosti knjižnice.

Na obeh šolah tako opazamo razkorak med visoko strokovno oceno knjižnice in dejanskimi bralnimi navadami mladih. Večina učencev bere redko ali predvsem zaradi šolskih obveznosti, zato vpliv motivacijskih dejavnosti na dolgoročno in samostojno branje še ni dovolj izrazit. Rezultati analize potrjujejo, da šolska knjižnica deluje strokovno, premišljeno in učinkovito, hkrati pa opozarjajo, da v digitalni dobi zgolj organizirana in dobro opremljena knjižnica ne zadostuje za ohranjanje bralnih navad. Ključen izziv prihodnosti je zato nadgradnja obstoječih pristopov z novimi, sodobnimi načini motiviranja učencev za branje, ob hkratnem ohranjanju že vzpostavljenih dobrih praks.

BRALNA PUSTOLOVŠČINA

Ustvarjanje animiranega knjižnega napovednika

V prvem letu projekta smo aktivno sodelovali z zavodom za medijsko produkcijo in izobraževanje LIJAmédia. Animacija se je v našem pedagoškem okolju potrdila kot izjemno učinkovita metoda za spodbujanje branja, saj tesno povezuje literarno razumevanje, vizualno pismenost in timsko delo ter na zabaven način združuje ustvarjalnost in analizo besedil. Učenci zgodbo najprej preberejo in interpretirajo (ali pa si na podlagi določene teme zamislijo svojo), nato pa jo razdelijo na prizore in spremenijo v film. Takšen proces od njih zahteva poglobljen razmislek o literarnih osebah in vsebini, s čimer pomembno krepijo bralno razumevanje in sposobnost pripovedovanja.

Metodo smo spoznavali z mentorjema Mio Brunej Žibert in Matejem Žibertom iz zavoda LIJAmédia, ki sta najprej izvedla mednarodno strokovno delavnico za učitelje. Po teoretičnem delu in spoznavanju različnih tehnik animiranja so se učitelji tudi sami preizkusili v ustvarjanju lastnih animacij, pri čemer so razvijali ustvarjalnost, digitalne kompetence in timsko sodelovanje. V sklopu te delavnice je nastala tudi ideja za vizualno podobo projekta.

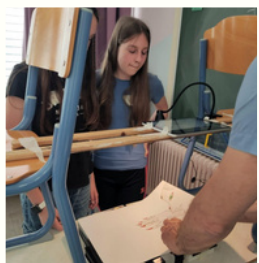
Pridobljena znanja smo nato uspešno vključili v pouk ter projektne aktivnosti z učenci drugega vzgojno-izobraževalnega obdobja osnovne šole, ki so osnove animacije še poglobili na večdnevih delavnicah z mentorjema Mio in Matejem. Učenci so ustvarjali kratke animirane filme in pri tem spoznavali osnove filmskega jezika ter stop animacije.

Na obeh partnerskih šolah so nastale animacije prijaviteli na natečaje in prejeli nagrade. Slovenski učenci so na mednarodnem natečaju **Mlado objektivno oko** dosegli vidne rezultate, saj je animirani film *Čisti planet* osvojil drugo mesto, medtem ko sta filma *Sanje o prihodnosti* in *Zgodovina se ponavlja* prejela bronasto priznanje. Animirana filma *Zgodovina se ponavlja* in *Muzej*, ki so ju ustvarili učenci Osnovne šole Bistrica ob Sotli, sta bila uvrščena na nacionalno srečanje najmlajših filmskih in video ustvarjalcev, na festival otroške ustvarjalnosti **Prva klapa**, ki poteka pod okriljem Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, kjer sta prejela zlato plaketo. Film *Muzej* je leta 2024 prejel celo prvo nagrado otroške žirije v kategoriji animiranega filma. Uspeh so dopolnili na festivalu v Domžalah, kjer se je knjižni napovednik *Agencija za duhove* uvrstil med najboljše filme natečaja **Kaj pa ti bereš?**

Na hrvaški strani so učenci OŠ Josipa Broza blesteli na festivalu **Stop Motion Scena** v Karlovcu, kjer je film *Kad bi drveće hodalo* v močni konkurenci osvojil prvo nagrado v kategoriji višjih razredov. Poleg tega je film *Ekološki izvanzemljac* prejel posebno priznanje strokovne žirije v kategoriji nižjih razredov.

Ti dosežki na obeh straneh meje potrjujejo, da povezovanje literature z animacijo in filmom ključno prispeva k razvoju bralne kulture, ustvarjalnosti ter medijske pismenosti mladih.

Naše videe si lahko

ogledate na:

KAKO VKLJUČITI ANIMACIJO V PEDAGOŠKO PRAKSO?

Animacija je lahko učinkovita metoda za ustvarjanje knjižnih napovednikov in sodoben način spodbujanja branja ter pogovora o prebranem. Učenci knjige ne predstavijo le z obnovo ali klasičnim poustvarjalnim zapisom, temveč jo interpretirajo skozi gibljivo sliko, zvok, vizualno pripoved in filmski jezik. Tak način dela omogoča ustvarjalen pristop k razumevanju literature in spodbuja globlje doživljanje zgodbe, likov ter vzdušja knjige.

Animirani knjižni napovedniki so lahko tudi učinkovito promocijsko orodje za spodbujanje branja med vrstniki, saj literatura na ta način postane bližja sodobnim načinom komunikacije mladih. Končni izdelki lahko služijo kot predstavitev knjig v šolski knjižnici, razredu, na šolski spletni strani ali na družbenih omrežjih in tako pomembno prispevajo k razvoju bralne kulture in ustvarjalnega izražanja.

Ker ustvarjanje animacije zahteva več časa za načrtovanje, izdelavo scene, fotografiranje in montažo, metodo priporočamo predvsem v okviru obšolskih dejavnosti, kjer je možen daljši ustvarjalni proces in timsko delo.

Izvajalec:

Knjižničar/učitelj jezika/učitelj razrednega pouka z osnovnim znanjem animacije in filmskega jezika oziroma v sodelovanju z učiteljem likovne umetnosti, informatike, zunanjim sodelavcem z izkušnjami na področju stop animacije, digitalnega pripovedovanja zgodb in mladinske književnosti

Trajanje:

4–5 srečanj po 90 minut

Tehnične zahteve:

Tablice, fotoaparati za fotografiranje animacije, računalniki ali tablice za montažo, stojala za stabilno snemanje, materiali za ustvarjanje (papir, kolaž, škarje, barve, plastelin ipd.), programska oprema za stop animacijo ali video montažo, projektor ali zaslon za predstavitev, možnost objave končnih izdelkov na spletnih platformah.

Cilji:

- Spodbujanje branja skozi ustvarjalno interpretacijo literarnih del,
- razvijanje medijske, filmske in digitalne pismenosti,
- učenje osnov filmskega jezika (kadri, rakurzi, montaža, gibanje),
- razvijanje ustvarjalnosti skozi vizualno pripovedovanje zgodb,
- povezovanje književnosti, likovne umetnosti, filma in tehnologije,
- krepitev sodelovalnega učenja in timskega dela,
- razvijanje pripovednih kompetenc in razumevanja literarnega besedila,
- spodbujanje aktivnega in poglobljenega branja.

Opis dejavnosti:

Za pripravo animiranega knjižnega napovednika učenci izbrano knjigo najprej preberejo, jo analizirajo ter ključne prizore pretvorijo v vizualno pripoved. Pri tem spoznavajo osnove stop animacije, filmskega jezika in montažnega mišljenja.

Osnovni koraki:

1. Izbira knjige

Posamezniki ali skupine izberejo mladinsko leposlovno delo in ga preberejo ter analizirajo.

2. Spoznavanje filmskega jezika

Spoznajo: vrste kadrov, rakurze, osnove montažnega mišljenja, ritma in gibanja v filmu, pripovedovanje zgodbe skozi sliko.

3. Zgodboris (storyboard)

Udeleženci izberejo ključne prizore, določijo atmosfero zgodbe in pripravijo zgodboris oziroma vizualni načrt animacije.

4. Izdelava likov in scene

Iz papirja, kolaža, risb ali silhuet izdelajo like, ozadja in scenske elemente.

5. Ustvarjanje animacije

S pomočjo tablic ali fotoaparatorov ustvarjajo stop animacijo po principu fotografiranja sličico za sličico.

6. Montaža in zvok

V programih, kot so CapCut, Stop Motion Studio ali Canva, dodajo glasbo, zvoke, pripoved ali besedilo.

7. Predstavitev izdelkov

Organizira se projekcija animiranih knjižnih napovednikov v knjižnici, šoli ali na dogodkih za spodbujanje branja.

Od besed do stripa

V zadnjih letih zanimanje za stripe med otroci in mladimi opazno narašča tako v Sloveniji kot tudi na Hrvaškem. Strip se vse bolj uveljavlja kot kakovostno bralno gradivo, ki uspešno povezuje literaturo, vizualno umetnost in sodobne načine pripovedovanja zgodb. Tudi raziskave in pedagoška praksa kažejo, da strip pomembno prispeva k izboljšanju bralne tekočnosti, razumevanja in motivacije za branje. Slovenska vlada je leta 2025 razglasila 22. november za nacionalni dan stripa in s tem poudarila njegovo pomembno vlogo pri spodbujanju bralne in vizualne pismenosti. 22. november ni izbran naključno, saj se je na ta dan rodil Miki Muster, pionir slovenskega stripa in animiranega filma.

V okviru projekta smo knjižnico obogatili z nakupom novih kakovostnih stripov za otroke in mladino, hkrati pa smo učence spodbujali k ustvarjalnosti, da so se tudi sami preizkusili v ustvarjanju lastnih stripov. Učenci so skozi dejavnosti spoznali, da strip ni le oblika zabave, temveč tudi pomemben medij za pripovedovanje zgodb, interpretacijo literature in izražanje lastnih idej oziroma jim ponuja možnost, da prebrano literarno delo interpretirajo, poustvarijo na vizualen ter njim bližji način.

V sklopu projekta smo delavnico stripa vključili tako v pouk z medpredmetnim povezovanjem maternega jezika in likovne umetnosti kot v obšolske dejavnosti. Delavnico stripa, ki jo je vodila **Gaja Pekošak** iz **Mladinskega društva Bistrica ob Sotli**, smo v aprilu 2026 izvedli tudi v okviru mednarodnega Erasmus+ gostovanja učencev.

STRIPOVSKA DELAVNICA ZA SPODBUJANJE BRANJA IN USTVARJALNOSTI

Izvajalec:

Učitelj jezika, razredni učitelj, učitelj likovne umetnosti, knjižničar ali mentor interesnih dejavnosti; delavnico lahko izvajajo tudi stripovski ustvarjalci, ilustratorji ali zunanji mentorji s področja vizualnega pripovedovanja in mladinske književnosti

Izvajanje dejavnosti:

Pri pouku jezika ali likovne umetnosti, v okviru knjižničarskih ali literarnih krožkov oziroma ostalih interesnih dejavnosti, na kulturnih in projektnih dnevih, na počitniških ali ustvarjalnih delavnicah

Tehnične zahteve:

Papir, svinčniki, flomastri, barvice, ravnilo, razstavni prostor za predstavitev izdelkov

Trajanje:

2–4 šolske ure

3–5 srečanj po 1 šolsko uro v okviru interesnih dejavnosti

Cilji:

- Spodbujanje branja in pogovora o prebranem,
- razvijanje bralnega razumevanja in interpretacije,
- povezovanje književnosti z vizualno umetnostjo,
- razvijanje ustvarjalnega in kritičnega mišljenja,
- spoznavanje osnov stripovskega jezika,
- razvijanje pripovednih kompetenc,
- krepitev medijske in vizualne pismenosti,
- spodbujanje sodelovalnega dela in komunikacije,
- razvijanje samozavesti pri ustvarjalnem izražanju.

Opis dejavnosti:

Strip učencem omogoča, da prebrano literarno delo interpretirajo na ustvarjalen in vizualen način. S pomočjo slike, dialoga in pripovedi učenci zgodbo poustvarijo ali ustvarijo lastno pripoved, pri tem pa razvijajo razumevanje literarnega besedila ter sposobnost vizualnega pripovedovanja.

Strip se je izkazal kot posebej primeren za učence, ki se lažje izražajo skozi sliko kot skozi daljše pisno besedilo. Učenci so med dejavnostjo aktivno razmišljali o zgodbi, likih, zaporedju dogodkov in načinu pripovedovanja.

Osnovni koraki:

1. Izbira zgodbe ali knjige

Učenci preberejo literarno delo ali izberejo temo za lastno zgodbo.

2. Analiza vsebine

Pogovor o glavnih likih, ključnih dogodkih, prostoru in času dogajanja, sporočilu zgodbe.

3. Spoznavanje stripovskega jezika

Učenci spoznajo kadre, stripovske oblačke, zaporedje prizorov, izražanje čustev skozi sliko, povezovanje slike in besedila.

4. Zgodboris (storyboard)

Učenci pripravijo zgodboris, preprost načrt poteka zgodbe po posameznih prizorih. Določijo zaporedje dogodkov, ključne kadre, dialoge in razmislijo o postavitvi likov ter dogajanja. V tej fazi oblikujejo osnovno idejo stripa in načrtujejo, kako bodo zgodbo vizualno predstavili.

5. Risanje in oblikovanje stripa

Na podlagi zgodborisa učenci list razdelijo na posamezne stripovske okvirje, ki predstavljajo zaporedje prizorov v zgodbi. Nato s svinčnikom postopoma skicirajo like, ozadja, dogajanje in dialoge ter razmišljajo o kompoziciji, velikosti kadrov, izrazih obrazov, gibanju likov ter povezovanju slike z besedilom.

V posamezne okvirje dodajajo stripovske oblačke, pripovedno besedilo in zvočne učinke. Ko oblikujejo osnovni osnutek, strip dopolnijo s flomastri, barvicami, voščenkami ali drugimi likovnimi materiali ter poudarijo podrobnosti, atmosfero in čustva zgodbe.

Po želji lahko učenci ustvarjajo tudi digitalne stripe s pomočjo tablic ali programov za oblikovanje stripov. Poseben poudarek je na ustvarjalnosti, vizualnem pripovedovanju in samostojni interpretaciji zgodbe ali literarnega dela.

6. Predstavitev izdelkov

Stripe predstavijo v razredu, knjižnici ali na razstavi in se pogovorijo o zgodbah ter ustvarjalnem procesu.

Bralni izzivi

Bralni izzivi so didaktična in motivacijska dejavnost, ki poteka v šolski knjižnici ter spodbuja redno, raznoliko in aktivno branje skozi igro, raziskovanje in problemsko učenje. Knjižničar (lahko tudi v sodelovanju z učitelji različnih predmetnih področij) pripravi tematsko zasnovane izzive, ki učence usmerjajo k iskanju informacij v knjigah, razmisleku, povezovanju znanja ter pogovoru z odraslimi.

Dejavnost temelji na ideji, da branje ni le individualna izkušnja, temveč tudi raziskovanje, odkrivanje in sodelovanje. Učenci pri reševanju izzivov uporabljajo knjižnično gradivo, enciklopedije, leposlovje ter ustno izročilo (npr. pogovor s starimi starši ali starši), s čimer se krepi medgeneracijsko učenje. Bralni izzivi mlajše učence obenem spodbujajo k pogostejšemu obiskovanju knjižnice.

To metodo smo v okviru projekta preizkusili tudi v sklopu mednarodne učne aktivnosti. Udeleženci so se spoprijeli z zeliščnimi izzivi, pri katerih so prepoznavali videz in vonj rastlin ter začimb in igrali igro spomina. Zeliščne izzive je pripravila učiteljica biologije. Pri logičnih izzivih so reševali naloge, povezane s srednjim vekom, ki jih je pripravila učiteljica matematike.

PRIPRAVA BRALNIH IZZIVOV

Izvajalec:

Knjižničar, samostojno ali v sodelovanju z učitelji različnih predmetnih področij

Izvajanje dejavnosti:

Dejavnosti potekajo v šolski knjižnici pred ali po pouku oziroma med odmori. Izzive lahko učenci rešujejo tudi v učilnici ali doma

Tehnične zahteve:

Delovni listi z izzivi, zbirni listi za učence za potrjevanje opravljenih izzivov, knjige, priručniki in drugo knjižnično gradivo, pisala in materiali za zapisovanje, prostor za samostojno delo, po potrebi plakati ali tematske postavitve knjig

Trajanje:

Sklop reševanja posameznega tematskega izziva 3–4 tedne.

Čas trajanja posameznega izziv: 10–20 minut (nekateri izzive, ki so raziskovalno naravnani, otrok reši doma v pogovoru z odraslimi).

Cilji:

- Spodbujanje rednega in raznolikega branja,
- razvijanje bralne radovednosti in raziskovalnega pristopa,
- krepitev informacijske in knjižnične pismenosti,
- povezovanje branja z vsakdanjim življenjem in okoljem,
- spodbujanje medgeneracijskega dialoga,
- razvijanje samostojnega iskanja informacij,
- krepitev pozitivnega odnosa do knjige in znanja.

Opis dejavnosti:

Bralni izzivi potekajo v šolski knjižnici kot posamezna tematska in časovno omejena motivacijska aktivnost (npr. 3–4 tedne). Knjižničar pripravi tematske sklope izzivov, ki se navezujejo na aktualne vsebine, letne čase, praznike ali učne teme.

IZZIV 3: Dpazuj Orkove pare Vsak zase pomeni začetek besede. Vse kar traja to besede, lahko posadimo na vrt.

IZZIV 4: Iz spodnjih besed sestavi stavek in ga zapiši. Ne pozabi na ločila.

IZZIV 5: Poišči in napiši 3 dejstva v povedavi z vrtom o naslednjih živih bitjih:

- brambor
- dobovnik
- kapucinka
- gosensica
- trajnica
- drobnjak

IZZIV 6: Kateri rastlini sta to? Zapiši slovensko ime.

IZZIV 7: Kako shranjemo vrtno pridelavo? Našej vsaj 5 shranjavo.

IZZIV 8: Če imaš 12 m² in želiš enakomerno razdeliti prostor med 3 rastline: Koliko m² dobi vsaka?

OR KO
LU PE
ZE GR
PE SO
KR
FI
KV

namenita in spiralni solari grahu je petljiču poredniku mama nekaj gredic

Primeri tematskih sklopov:

Praznični izzivi (december) – pravljичni junaki, praznične šege in navade, raziskovanje prazničnega izročila

Svetovni dan denarja (marec) – osnove finančne pismenosti, zgodovina denarja

Eko izziv – okolje, recikliranje, trajnost

Izzivi na šolskem vrtu – vrtnine, škodljivci, vloga žuželk v naravi

Učenci naloge rešujejo samostojno ali ob pomoči knjižničarja in učiteljev, pri čemer uporabljajo knjige, priročnike ali druge vire informacij.

Potek dejavnosti:

1. Priprava izzivov

Knjižničar pripravi zbirko raznolikih nalog, prilagojenih starosti učencev in aktualni temi (npr. vprašanja, raziskovalne naloge, iskanje v knjigah, ustvarjalni izzivi).

2. Zbirni list

Vsak učenec prejme zbirni list, na katerega se knjižničar podpisuje ali drugače označuje vsak opravljen izziv.

3. Reševanje izzivov

Učenci v knjižnici vsak dan prejmejo nov izziv na delovnem listu. Odgovore iščejo v knjigah, leksikonih ali s pomočjo pogovora z odraslimi (starši, starimi starši, učitelji).

4. Pregled in potrjevanje

Knjižničar preveri opravljene izzive in potrdi uspešno rešene naloge na zbirnem listu.

6. Zaključek in nagrada

Ko učenec opravi določeno število izzivov (npr. 10), ga čaka simbolično presenečenje ali priznanje, ki kot zunanja motivacija spodbuja nadaljnje branje.

Srečanja z ustvarjalci, športniki, strokovnjaki ...

V sklopu projekta smo izvedli tudi srečanja s pisatelji in ustvarjalci za otroke, ki so pomembno prispevala k spodbujanju bralne kulture, povezovanja književnosti z drugimi umetnostnimi področji ter krepitvi motivacije za branje.

Na obeh šolah smo povabili pisatelje oziroma pisateljice, ki so nas s svojo predstavitvijo popeljali na čudovito potovanje v svet domišljije in k sebi. Branje je namreč čas, ko lahko malo pobegnemo in smo samo s sabo, kar sta poudarili tako slovenska mladinska pisateljica **Maša Ogrizek** kot hrvaška pisateljica **Melita Rundek**. Pisateljica in urednica **dr. Tina Bilban** je učence spodbudila k razmisleku o znanstvenem, domišljijskem in literarnem pogledu na svet ter o vlogi literature pri razumevanju kompleksnih tem.

Sanja Pilić, s katero smo se v OŠ Josipa Broza Kumrovec srečali učenci in učitelji obeh šol, je izpostavila pomen branja za razvoj domišljije, empatije in jezikovnega izražanja. Avtorica je poudarila, da branje otrokom pomaga pri razumevanju lastnih čustev in razširja njihov besedni zaklad. Dodala je tudi, da je branje pomembno še posebej zaradi spoznavanja samega sebe, razvijanja domišljije, odkrivanja novih svetov in iskanja rešitev za lastne težave. Knjige so pomembne tudi zaradi usvajanja besed, saj otroci danes pogosto težko ubesedijo svoja čustva.

Povezovanje športa in branja se morda na prvi pogled zdi nemogoče, a obema šolama je uspelo prav to. OŠ Bistrica ob Sotli je gostila Ceneta Prevca, nekdanjega vrhunskega športnika in slovenskega dobitnika olimpijske medalje v smučarskih skokih. OŠ Josipa Broza pa je gostila namiznoteniško igralko **Sandro Paović** in njenega soproga **Danijela Lazova**, nekdanjega učenca te šole.

Paović je predstavila svojo biografsko knjigo *Volim život* (Rada imam življenje), ki so jo učenci z veseljem prebirali za domače branje po prosti izbiri. Oba sta doživela nesrečo, ki je povzročila invalidnost, in sta – tako kot tudi kot **Cene Prevc** – učencem poudarjala pomen discipline, vztrajnosti in trdega dela.

Branje vsekakor zahteva te vrline in v veliki meri prispeva k življenjskemu uspehu. Ključno je, da so učenci spoznali navdihujoče zgodbe nacionalnih športnikov, saj takšnih junakov v klasičnih literarnih delih ne srečamo pogosto.

V okviru projekta smo pripravili tudi predavanje za starše. V OŠ Bistrica ob Sotli smo gostili **dr. Miha Kovača**. Gast roditeljskega sestanka je skozi duhovit zgodovinski pregled razvoja tiska in medijev poudaril, da je vsakodnevno branje ključno orodje za razvoj kritičnega mišljenja in sposobnosti presojanja informacij. Opozoril je tudi, da **»če ne bomo znali misliti, bo splet zgolj ojačevalec naših neumnosti«**. Branje po njegovih besedah krepi tudi empatijo in razumevanje drugih ljudi, kar je ključno za sodobno družbo.

Čezmejna večdnevna gostovanja

Za učitelje in učence smo v sklopu projekta pripravili tri večdnevne učne mobilnosti. Dve smo gostili v OŠ Bistrica ob Sotli in eno v OŠ Josipa Broza Kumrovec. Učenci so v teh dneh spali pri družinah svojih sovrstnikov, kar je celotni izkušnji dodalo močno oseбно in socialno dimenzijo. Takšna oblika sodelovanja je omogočila neposredno spoznavanje vsakdanjega življenja vrstnikov, razvoj samostojnosti ter intenzivno medkulturno povezovanje, ki je potekalo tudi zunaj šolskih dejavnosti. Nekateri so ohranili vezi tudi po tem in se še vedno obiskujejo.

V času mednarodnega gostovanja, v oktobru 2025, so učitelji OŠ Josipa Broza za učence OŠ Bistrica ob Sotli pripravili raznolike delavnice, ki so povezovale književnost, ustvarjalnost, znanost in gibanje. Učenci so ustvarjali zgodbe z metanjem kocke, sodelovali v športnih igrah, oblikovali inicialko svojega imena v glagolici ter izvajali kemijske poskuse, navdihnjene z literarnimi motivi. Športne igre, ki jih je zasnoval učitelj verouka Tomislav Krušlin, so bile učencem iz Slovenije zelo zanimive, še posebej zato, ker so lahko »ciljali učitelja«. Obiskali smo tudi Muzej »Staro selo« Kumrovec, kjer so potekale delavnice poslikavanja in izdelovanja tradicionalnih igrač. Pri tem so učenci razvijali ustvarjalne spretnosti in spoznavali kulturno dediščino Hrvaškega Zagorja. Vse dejavnosti so spodbujale aktivno učenje, medkulturno sodelovanje in celostni razvoj učencev skozi izkustveno učenje.

Osnovna šola Bistrica ob Sotli je gostovanje izvedla leta 2025 in 2026, v mesecu aprilu, ki je tudi sicer povezan z branjem.

Program je bil zasnovan kot preplet različnih učnih in ustvarjalnih izkušenj. Učenci so sodelovali v delavnici animacije, leto kasneje pa v stripovski delavnici. Pomemben del programa je predstavljal tudi stik s kulturno dediščino – učenci so obiskali Ptuj, si ogledali staro mestno jedro ter spoznali bogate zbirke Ptujkega gradu, kar je omogočilo povezovanje zgodovine z izkustvenim učenjem.

Poseben poudarek je bil namenjen tudi bralni kulturi in sodobnemu razumevanju knjižnice kot učnega prostora. Učenci so obiskali **Knjižnico Šmarje pri Jelšah**, kjer so spoznali njeno vlogo informacijskega, kulturnega in skupnostnega središča.

V naravoslovnem delu programa so sodelovali s **Kozjanskim parkom**, kjer so v travniškem sadovnjaku raziskovali naravo, spoznavali pomen biotske raznovrstnosti in se vključili v aktivnosti **EKO bralne značke**, ki povezuje branje z okoljskim ozaveščanjem.

Eden izmed osrednjih dogodkov je bila obe leti **Noč branja**, ki je povezala več tematskih sklopov v celovito izkustveno učenje. Učenci so se preizkusili v novinarski in glasbeni delavnici, raziskovali so rastline in začimbe v zeliščnih izzivih, reševali logične naloge, povezane s srednjim vekom, ter ustvarjali maketo kunšperskega gradu. Program je vključeval tudi lokostrelsko delavnico, športne igre in družabne aktivnosti, ki so spodbujale sodelovanje, gibanje in sproščeno učenje. Letos pa smo branje povezali z gibanjem, zato smo gostili nekdanjega vrhunskega slovenskega smučarskega skakalca Ceneta Prevca, ki je z učenci delil svojo športno pot, pomen vztrajnosti in odnos do branja, pri čemer je posebej poudaril, da so napake dragocene izkušnje za osebno rast.

Nadaljevali smo z ustvarjalnimi in bralno-gibalnimi dejavnostmi, presenečenje večera pa je bil nastop slovenskega glasbenika **Roka Terkaja (Trkaj)**.

Razigranemu nastopu je sledilo večerno branje, ki je učence postopoma pospremilo v sanje.

Udeleženci so se naslednje jutro poslovili z občutkom uspešno preživetega skupnega doživetja, ki je združevalo učenje, ustvarjalnost in medkulturno prijateljstvo.

Prvi dan smo se spoznali z gostitelji. Moj gostitelj je Petar. Potem smo se v knjižnici igrali. Pred malico sta Lucija in Stela izvedli kviz o Sloveniji in jo predstavili. Sledila je malica, ki je bila zelo okusna. Po malici smo šli nazaj v knjižnico in se tam še spoznavali ter igrali. Šele potem smo šli k pouku, k zgodovini. Po koncu pouka smo šli na delavnice v Staro selo. Tam smo morali v okvirčke napisati, kaj smo videli v stavbi, v drugi stavbi pa smo morali na vsako ploskev kocke narisati, kaj smo videli. Nato smo sestavili kocko in se igrali. Po fotografirju smo z gostitelji šli domov. Po kosilu sem s Petrom šel v glasbeno šolo na uro saksofona. Popoldne smo s Filipom in Tonijem igrali nogomet. Po večerji sva se s Petrom še igrala. Ko sva postala utrujena, sva šla spat.

Iz dneviškega utrinka Marka Vračuna (OŠ Bistrica ob Sotli)

V Kumrovcu je super, le da imamo malo preveč pouka. S Tio sva včeraj odšli na palačinke. Zraven si si lahko naročil še sladoled. Bilo je božansko in želim si, da bi to imeli tudi v Bistrici ob Sotli. Včeraj sva šli tudi na gledališki krožek. Učitelj je bil zelo zabaven. Res si ne želim iti že jutri domov!

Lucija Černelč (OŠ Bistrica ob Sotli)

Počutil sem se srečnega, hkrati pa me je bilo tudi sram in strah, ker sem moral v predstavi odigrati vlogo najmlajšega sina. Na koncu sem svojo vlogo odigral odlično in ugotovil, da sem se brez potrebe bal. Pozdravil sem Vuka, prijatelja iz šole Bistrica ob Sotli, saj sem bil lani v okviru Erasmus+ projekta pri njih na gostovanju. Zelo sem bil presenečen in vesel, da sem ga ponovno videl. Do konca dneva sem se počutil zelo dobro, saj smo se skupaj družili v Starem selu.

Jan Kodrnja (OŠ Josipa Broza Kumrovec)

Učenci iz Slovenije so prišli k nam ter pripravili dramski prizor in plesni nastop, mi pa smo izvedli dramski prizor Kovačeva hvaležnost. Njihovi nastopi so mi bili zelo všeč, še posebej ples. Treme sploh nisem imela, ker zelo rada nastopam. Zadovoljna sem bila s svojim nastopom, še bolj pa z nastopi drugih.

Po nastopih smo odšli v Staro selo na delavnice. Udeležila sem se samo ene delavnice, saj sem morala nato oditi na atletiko. Bila sem v skupini z Emo, deklico, s katero sem se družila, ko sem bila v Sloveniji. Pri Emi zdaj gostuje Maša. Včeraj sem bila z njima na videoklicu in zelo sem vesela, da sem lahko sodelovala v Erasmus+ projektu. Sonja, pri kateri sem bila lani na Erasmus+ gostovanju, je odlična. Malo mi je žal, da v četrtek ni prišla.

Sofija Preglej (OŠ Josipa Broza Kumrovec)

Erasmus+ projekt *Od besed do animacije* je pomembno prispeval k razvoju raznolikih aktivnosti za spodbujanje branja, ustvarjalnega izražanja, sodelovalnega učenja in h kreptivi medkulturnih vezi med šolama. Pomemben učinek projekta so občutili tudi učitelji.

*Erasmus+ projekt *Od besed do animacije* je bil izjemno dragocena in navdihujoča izkušnja. Sodelovanje v aktivnostih na Osnovni šoli Bistrica ob Sotli mi je omogočilo vpogled v drugačen izobraževalni sistem, nove metode dela in pristope k učenju skozi ustvarjalnost ter animacijo. Posebej so me navdušili odprtost, srčnost in strokovnost gostiteljev ter entuziazem učencev in učiteljev.*

Takšna srečanja znova potrjujejo, kako pomembni so Erasmus+ projekti za izmenjavo znanja, izkušenj in primerov dobre prakse. Lepo je bilo občutiti, da nas reka Sotla pravzaprav povezuje in ne ločuje ter da je sodelovanje med obema šolama in skupnostna lahko izjemno plodno in spodbudno za vse udeležence. Sodelovanje je potekalo v zelo pozitivnem vzdušju, polnem prijetnih trenutkov, novih spoznanj in medsebojnega spoštovanja. Iskreno upam na nadaljevanje tega sodelovanja in na nove skupne projekte v prihodnosti.

Jadranka Tepeš, dipl. inž. kemije, učiteljica svetovalka, OŠ Josipa Broza, Kumrovec

Iskreno se zahvaljujem za priložnost, da sem lahko sodeloval v tem odličnem in navdihujočem projektu. Posebej me je pritegnil že sam pojem animacije – sprva sem pričakoval predvsem digitalno animacijo, izkušnja pa se je izkazala za povsem drugačno, še veliko boljše od pričakovanj.

S sodelovanjem sem pridobil nova in dragocena znanja ter izkušnje, učenci pa so bili nad dejavnostmi iskreno navdušeni. Ko smo izdelali dogovorjeni animirani film, smo z velikim veseljem ustvarili še enega. Navdušenje se je hitro preneslo tudi na druge učence v razredu, ki so si prav tako zaželeli ustvarjati svoje izdelke. Novi projekt je že v nastajanju, učilnico pa nam krasijo tudi stripi. Čudovita izkušnja!

**Tomislav Krušlin, učitelj verouka, izvrstni svetovalec,
OŠ Josipa Broza, Kumrovec**

V projekt *Od besed do animacije* sem se z veseljem vključila, potem pa vedno bolj zavzeto sodelovala. Združeval je namreč aktivnosti, povezane s knjigami in animacijo, kar mi je posebno pri srcu, ampak sodelovanje z zavzeto in ustvarjalno knjižničarko ter učitelji naših sosedov je prineslo še posebno rast. Njihove ideje in dosežki so me navdušili in skupaj smo ustvarili, po mojem mnenju, odlične dosežke. Učenci so razvijali ustvarjalnost na besednem in likovnem področju, pri tem pa se učili tudi jezika, ki je nam tako blizu. Spoznali smo, da imamo več skupnih besed, med njimi so tudi krasne, kot so dobrodošli, knjiga, mir, srce in hvala. Povezoval nas je tudi smeh ob trudu razumeti drug drugega. Čeprav imamo rahlo drugačen šolski sistem, smo si v marsičem podobni. Tudi v tem, da želimo učencem približati knjigo in jih motivirati za branje ter poustvarjanje ob tem. In to nam je v tem projektu odlično uspelo. Naši učenci so zavzeto brali in poustvarjali.

Spoznali smo, kako bogata je hrvaška mladinska književnost, in z veseljem poustvarjali. Ogromno sem se naučila tudi o kulturni dediščini, na primer o izdelavi lesenih igrač, in z veseljem bom predajala aktivnosti še naslednjim generacijam otrok.

V posebnem spominu mi je ostala aktivnost slikanja ljudskih literarnih junakov na veliki format, med katerimi je tudi velikan Ajd, ki pomaga pri gradnji dveh gradov, kunšperskega v Bistrici ob Sotli in tudi Cesargrada na drugi strani Sotle. Že od nekdaj, pravi legenda, je Sotla povezovala in veseli me, da smo s pomočjo tega projekta še bolj povezani.

**Vanja Kolar Ivačić,
prof. razrednega pouka (OŠ Bistrica ob Sotli)**

V sklopu projekta smo organizirali tudi izobraževanje za strokovne delavce, ki ga je izvedla dr. Ana Vogrinčič Čepič, z naslovom Bralni motivatorji v digitalni dobi: novi pristopi za spodbujanje branja za užitek v osnovni šoli. Za publikacijo je predstavila nekaj predlogov bralnih spodbud.

Dr. Ana Vogrinčič Čepič, Filozofska fakulteta UL

PREDLOGI BRALNIH SPODBUD

Moj prispevek se bo osredotočil na nekaj osrednjih ugotovitev, ki nam jih je prinesel pravkar zaključen triletni mednarodni Erasmus+ projekt z naslovom Bralni motivatorji v digitalni dobi: novi pristopi spodbujanja branja za užitek v osnovni šoli (2023–2025).

Ta je med drugim vključeval bralne delavnice z otroki drugega vzgojno-izobraževalnega obdobja, na katerih smo preizkušali nekatere pristope iz bogatega repertoarja pedagogike branja za užitek. Predstavila bom nekaj smernic za izvajanje bralnih aktivnosti, za katere se je v našem projektu izkazalo, da jih velja še posebej upoštevati. Marsikatero boste prepoznali, a poudarjanja dobrih praks ni nikoli preveč.

Dr. Ana Vogrinčič Čepič, Filozofska fakulteta UL

– *Učencem zagotovite širok izbor tiskanih knjig, revij in časopisov ter jim omogočite, da jih vzamejo v roke in brskajo po njih.*

To, da učencu tako rekoč pod nos porineš nabor nekega čtiva in upaš, da ga bo kaj od tega zintrigiralo, se je v več raziskavah, ki sem jim sledila v zadnjem času (gl. npr. študijo Mediji in mladi, 2025), izkazalo za nadvse enostavno, a učinkovito taktiko, zato jo velja redno prakticirati.

– *Poskrbite, da so med ponujenimi knjigami (tudi) novo izdani naslovi.*

Novost privlači in kljub omejitvam knjižničnega fonda na osnovnih šolah velja vložiti v nekaj svežih izdaj, še posebej za učence zadnjega vzgojno-izobraževalnega obdobja, ki še hitreje kot ostali knjige zamenjajo za druga prostočasja.

– *Učencem omogočite prostor za sproščene, neformalne pogovore o knjigah in branju.*

Pogovarjanje o branju je zelo podcenjeno, a pomembno tlakuje pot h knjigam. Naj otroci povedo, kaj, kako, kje, kdaj radi berejo ali česa ne marajo, pogovarjajte se o osebni bralni izkušnji in ne samo o besedilih.

– *Omogočite jim tiho, samostojno branje.*

Še en enostaven predlog z močnim učinkom, sploh če si učenci lahko čtivo izberejo sami, in če ta ritual ponavljamo.

– *Učenci naj med drugim prisluhnejo tudi glasnemu branju.*

Prav neverjetno je, kako zelo priljubljeno ostaja preprosto glasno branje – veseli so ga prav vsi učenci. Zadostuje že eno poglavje napetega romana na teden, ki ga doživeto prebere učiteljica.

– *Učencem omogočite čas za ustvarjalne, praktične dejavnosti.*

Branje zlahka povežemo s ustvarjanjem – gledališkim, likovnim, glasbenim – pri čemer lahko uporabimo tudi digitalna orodja.

– *Aktivno ustvarjajte bralno okolje.*

Bralno okolje pomembno soustvari bralno izkušnjo, zato ga velja resno upoštevati in si prizadevati za čim prijetnejše vzdušje; prostor branja naj ne bo samo udoben, pač pa pospremljen s toplino, sprejemanjem in občutkom varnosti. Branje v otroštvu je marsikomu ljub spomin tudi ali pa prav zaradi teh dejavnikov.

– Uporabite vprašalnike za profiliranje in personalizacijo, da vsakemu posamezniku zagotovite najprimernejšo bralno pot.

Navezati stik z otrokom, spoznati, kaj ga zanima in v čem najde užitek, ter na tej osnovi poiskati knjigo zanj, je eden najboljših zagotovil za podporo bralcem, še posebej tistim bolj zadržanim. S tem pokažemo tudi, da nam je res mar, in ta odnosna komponenta prispeva res veliko.

– Delavnice vodite dialoško – komunicirajte z udeleženci in uporabite njihove predloge, kadar je to mogoče, obenem pa jih spodbujajte, da si med seboj izmenjujejo bralna priporočila.

Naj bo branje tudi družaben dogodek.

– Med bralne teme vključite popularno kulturo.

Navezava na aktualne reference iz medijskega sveta učencev običajno vzbudi zanimanje in je odlično izhodišče za umestitev kakšnega besedila.

– Spodbujajte avtonomijo, zlasti pri starejših učencih, in jim omogočite samostojno izbiro knjig in metod branja.

Pri pogovorih o branju učence čim bolj obravnavajte kot enakovredne sogovornike. Naj vam tudi oni priporočijo kakšno knjigo in vas česa naučijo.

– Drznite si priporočiti “divje” knjige – učence pogosto privlačijo vznemirljive in nekonvencionalne teme.

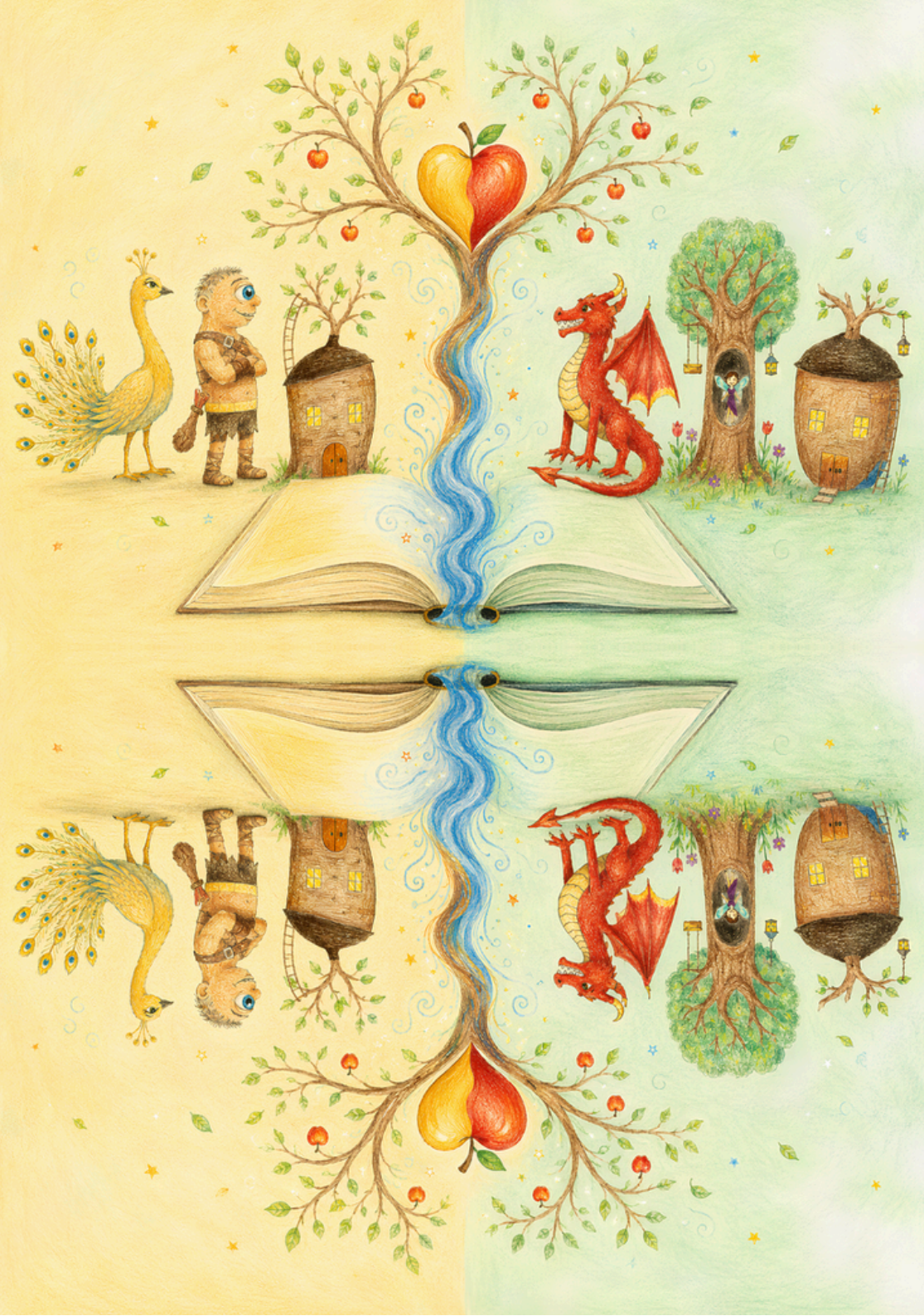
– Dejavnosti skupin organizirajte tako, da bodo v skupini mešani bralni profili.

Izkušnja projekta je pokazala, da najbolje funkcionirajo skupine, ki združujejo vnete in malo manj zagnane ali celo nezainteresirane bralce.

– Podprite večjezične učence s ponudbo knjig v več jezikih.

Otroci, katerih materni jezik ni slovenščina, bodo hvaležni za to gesto.

Poticanje čitalačke pismenosti
kreativnim i interaktivnim pristupima

OD PROJEKTA DO PRAKSE: PRIMJERI ZA ŠKOLSKU PRIMJENU

Bistrica ob Sotli, svibanj 2026.

SADRŽAJ

Knjiga i dalje mijenja svijet	1
Priče koje oživljavaju	2
OD RIJEČI DO PROJEKTA	3
Rezultati anketa o čitalačkim navikama učenika i stručnih djelatnika	5
Čitalačke navike učenika	5
Školska knjižnica za stručne djelatnike – analiza ankete	7
ČITATELJSKA PUSTOLOVINA	8
Izrada animiranog knjižnog najavnika animated book trailer)	8
Kako uključiti animaciju u pedagošku praksu?	11
Od riječi do stripa	13
Stripovska radionica za poticanje čitanja i kreativnosti	14
Čitateljski izazovi	17
Priprema čitateljskih izazova	18
Susreti s piscima, sportašima i stručnjacima	20
Prekogranična višednevna gostovanja	23
PRIJEDLOZI ZA POTICANJE ČITANJA	29
Summary	32

Knjiga i dalje mijenja svijet

U vremenu kada djeca sve češće upoznaju svijet kroz brze slike na ekranima, kratke video sadržaje i neprekidan tijek informacija, pitanje čitanja postaje važnije nego ikada prije. Čitanje danas više nije samorazumljiva navika, već vještina koju moramo iznova osmisliti, približiti mladim generacijama i povezati s njihovim načinom doživljavanja svijeta. Upravo zato publikacija nastala u okviru projekta *Od riječi do animacije* otvara dragocjen prostor za promišljanje o tome kako škola, knjižnica i šira zajednica mogu zajednički stvarati suvremenu kulturu čitanja.

Projekt koji povezuje učenike, učitelje, knjižničare, roditelje i stvaratelje s obje strane granice pokazuje da knjiga nipošto nije izgubila svoju moć – samo treba nove putove do čitatelja. Kada učenici priču pretvore u animaciju, strip ili kazališni prizor, ne razvijaju samo kreativnost i digitalne kompetencije, nego se s tekstom povezuju dublje i osobnije. Tako čitanje postaje istraživanje, igra, suradnja i, prije svega, iskustvo.

Publikacija nas istodobno podsjeća da čitalačka pismenost nije samo školski zadatak nego temelj kritičkog mišljenja, empatije i razumijevanja svijeta. U vremenu digitalne prezasićenosti upravo je knjiga ono što čovjeku omogućuje usredotočenost, maštu i sposobnost dubokog promišljanja. Zato su projekti poput *Od riječi do animacije* mnogo više od primjera dobre prakse – oni su važna investicija u budućnost mladih generacija.

Posebna vrijednost projekta ne leži samo u novim metodama rada, nego i u ljudima i odnosima koji su kroz njega nastali. Tijekom zajedničkih radionica, gostovanja i kreativnih aktivnosti ispreplela su se prijateljstva, razmijenjene su različite ideje i stvoren je prostor u kojem učenje nadilazi učionicu. Upravo se u tome krije najveća snaga čitanja – u povezivanju ljudi, jezika, kulture i priča.

Neka ova publikacija bude nadahnuće svima koji vjerujemo da knjiga još uvijek može mijenjati svijet – ako joj znamo dati glas, pokret, sliku i mjesto među mladima.

Bogomir Marčinković,
ravnatelj
OŠ Bistrica ob Sotli

Priče koje oživljavaju

Sandra Purić,
ravnateljica
OŠ Josipa Broza, Kumrovec

Projekt *Od besed do animacije* pokazao je kako riječi iz knjiga mogu oživjeti i potaknuti učenike na drukčiji, kreativniji pristup učenju. Učenici su kroz projekt pretvarali riječi u slike, pokret i digitalne sadržaje te otkrili da lektira može biti istodobno zabavna i poučna. Projekt je ujedno potvrdio važnost pisane riječi u životima učenika i učitelja te omogućio stručnim djelatnicima razmjenu primjera dobre prakse i međusobno učenje.

OD RIJEČI DO PROJEKTA

Ideja za projekt nastala je u školskoj knjižnici tijekom prvog susreta u okviru prekogranične inicijative *Branje ne pozna meja/Čitanje ne poznaje granice*. Knjižničarke **Marica Lojen** i **Irena Černelč** prepoznale su zajedničke izazove: pad čitalačke pismenosti, slabiju motivaciju učenika za čitanje te ograničena sredstva za nabavu kvalitetne i mladima privlačne knjižnične građe. Učenici danas sve češće biraju knjige s izraženim vizualnim elementima, grafičke romane i suvremene oblike pripovijedanja.

U želji da se inovativnim i kreativnim pristupima ponovno pobudi interes djece za čitanje, osmišljen je zajednički projekt koji su ravnateljji podržali. Obje ustanove prepoznale su važnost sustavne suradnje, razmjene primjera dobre prakse i zajedničkog unapređenja odgojno-obrazovnoga procesa.

Rezultati istraživanja PISA (Programme for International Student Assessment) 2022. pokazali su da se i Slovenija i Hrvatska suočavaju s izazovima na području čitalačke pismenosti. U članku objavljenom 5. 4. 2025. u slovenskim novinama *Delo* učiteljica hrvatskoga jezika **Tea Ferdelja** istaknula je da je reforma hrvatskoga kurikulumu bila usmjerena na jačanje funkcionalne pismenosti povećavanjem udjela uporabnih tekstova i drugačijim pristupom književnosti, što je pridonijelo boljim rezultatima hrvatskih učenika.

Projektom se učenike poticalo na razvoj jezičnih kompetencija kroz animaciju, strip, čitateljske izazove, susrete s umjetnicima, književnicima i sportašima i međunarodnu suradnju. Poseban naglasak stavljen je na produbljanje stručne suradnje između škola, organizaciju radionica i zajedničkih aktivnosti učenika, učitelja i roditelja. Zahvaljujući geografskoj blizini škola, suradnja je bila intenzivna, a koordinatorice Tea Ferdelja i Irena Černelč redovito su planirale i vrednovala projektne aktivnosti.

Godine 2024., na inicijativu OŠ Bistrica ob Sotli, OŠ Josipa Broza uključena je u Erasmus+ projekt *Od besed do animacije*. Projekt je bio usmjeren na poticanje čitanja kroz animaciju te je obuhvatio učenike u dobi od 9 do 12 godina i zainteresirane učitelje. Tijekom provedbe nastali su brojni stripovi i animirani filmovi.

Projekt je pridonio unapređenju materijalnih uvjeta rada nabavom opreme, nastavnih sredstava i novih knjiga za školsku knjižnicu, u kojoj je uređen i kutak za čitanje. Osim obrazovnih rezultata, projekt je donio nova poznanstva i prijateljstva među učiteljima, učenicima i roditeljima te dodatno povezoao susjedne zajednice.

Zbog geografske blizine susjednih mjesta, suradnja se odvijala intenzivno; koordinatorice Tea Ferdelja i Irena Černelč kontinuirano su planirale i evaluirale provedbu aktivnosti, koje su brzo prerasle u sustavnu razmjenu primjera dobre prakse. Sudjelovanje u projektu predstavlja važan korak u daljnjem razvoju škola kao suradnički usmjerenih obrazovnih ustanova. Aktivnosti su otvorile prostor za trajno unapređenje kvalitete obrazovanja, poticanje međukulturnoga dijaloga i jačanje europske dimenzije školovanja.

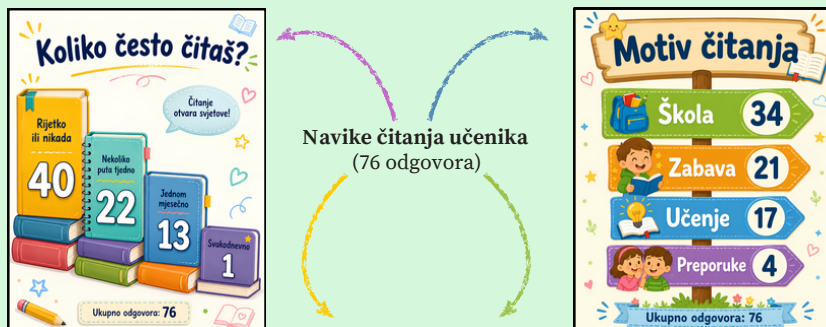
Rezultati anketa o čitalačkim navikama učenika i stručnih djelatnika

Prvi korak u provedbi projekta bilo je provođenje ankete o čitalačkim navikama učenika i stručnih djelatnika.

Čitalačke navike učenika

Čitalačke navike u trećem tisućljeću mijenjaju se brže nego ikada prije pod utjecajem digitalnih zaslonskih medija. Ne mijenja se samo ono što čitamo, nego ponajprije način na koji obrađujemo informacije. Brojna objavljena istraživanja neprestano upozoravaju na pad čitalačke pismenosti, što ima ozbiljne posljedice za kritičko mišljenje i kognitivni razvoj mladih.

Kako bismo razumjeli gdje se mi nalazimo na tom putu, naš je prvi korak u projektu bio je provođenje ankete o čitalačkim navikama naših učenika te ankete za stručne suradnike o ulozi školske knjižnice. Dobiveni empirijski podaci ključni su za planiranje strategija kojima ćemo u digitalnom dobu poticati ljubav prema čitanju i učvršćivati ulogu školske knjižnice. Knjižnica, naime, predstavlja središnji prostor susreta s riječju, u kojem se formalno znanje o pismenosti isprepliće s neograničenim svijetom mašte i razvojem kritičkog mišljenja, koje je danas važnije nego ikada prije.

2025. (1. anketa)

2026. (2. anketa)

Usporedba dviju anketa o čitalačkim navikama učenika OŠ Josipa Broza, provedenih 2025. i 2026. godine, pokazuje da se čitalačke navike učenika nisu značajnije poboljšale. Većina učenika i dalje rijetko čita izvan školskih obveza, a broj onih koji redovito čitaju ostaje vrlo malen.

U drugoj anketi uočeno je smanjenje vremena koje učenici svakodnevno posvećuju čitanju, dok školske obveze i dalje ostaju glavni motiv za čitanje. Istodobno se smanjuje broj učenika koji čitaju iz osobnog interesa i zadovoljstva, što upućuje na to da se čitanje sve češće doživljava kao obveza, a sve rjeđe kao oblik razonode.

Među najpopularnijim žanrovima i dalje prevladavaju kriminalistički romani, a primjetan je i porast interesa za ljubavne romane. Učenici češće biraju kraće tekstove nego opsežnije knjige, što može biti povezano s navikama suvremenih generacija odraslih u digitalnom okruženju. Iako tiskane knjige i dalje dominiraju, internet i društvene mreže imaju sve veći utjecaj na odabir naslova.

Školska knjižnica ostaje glavni izvor knjiga, a zahvaljujući Erasmus+ projektu njezin je fond značajno obogaćen obveznim djelima lektire i suvremenim naslovima prilagođenima interesima učenika.

Zaključno, rezultati potvrđuju da razvoj čitalačkih navika i dalje predstavlja izazov. Unatoč pojedinim pozitivnim pomacima, potrebno je nastaviti s aktivnostima koje će učenike dodatno motivirati na čitanje iz osobnog interesa i zadovoljstva.

Školska knjižnica za stručne djelatnike - analiza ankete

Anketa provedena među stručnim djelatnicima pokazala je vrlo visoku razinu zadovoljstva radom školske knjižnice, koja je prosječno ocijenjena ocjenom 4,56. Djelatnici knjižnicu doživljavaju kao stručnu i pouzdanu potporu nastavnom procesu, osobito u osiguravanju knjižnične građe, stručne literature te u poticanju čitanja i razvoja kritičkoga mišljenja. Kao posebno vrijedne aktivnosti istaknuti su čitateljski poticaji, susreti s autorima i Erasmus+ projekti.

Zahvaljujući projektu knjižnica je značajno obogaćena s 393 nove knjige, uključujući naslove na engleskom jeziku, dječje enciklopedije, znanstveno-popularne knjige i djela za slobodan izbor. U prosjeku su nabavljene 3,14 knjige po učeniku, a obnovljen je i dopunjen fond naslova obavezne lektire.

U budućnosti se razvojni potencijal knjižnice vidi u njezinu jačanju kao prostora čitalačke kulture, osobnog razvoja i interdisciplinarnoga učenja, koji nadilazi tradicionalne okvire školskoga čitanja.

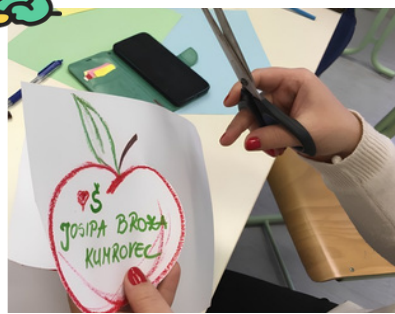

ČITATELJSKA PUSTOLOVINA

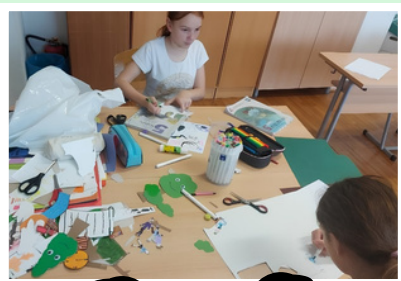
Izrada animiranog knjižnog najavnika (animated book trailer)

U prvoj godini našega projekta aktivno smo surađivali s LIJAmelijom, zavodom za medijsku produkciju i obrazovanje **LIJAmelia**. Animacija je u pedagoškom okruženju učinkovita metoda za poticanje čitanja jer povezuje razumijevanje književnog teksta, kreativnost, vizualnu pismenost i timski rad. Pri izradi kratkih animiranih filmova učenici najprije pročitaju i interpretiraju priču ili promišljaju o zadanoj temi te osmišljavaju vlastitu priču. Zatim je dijele na ključne prizore i pretvaraju u vizualnu naraciju. Takav proces značajno razvija čitalačko razumijevanje, sposobnost sažimanja, interpretaciju književnih likova i razvoj pripovjednih kompetencija.

Metodu smo poznali uz mentorstvo **Mije Brunje Žibert** i **Mateja Žiberta** iz **LIJAmelije**, koji su najprije održali međunarodnu stručnu radionicu za učitelje. Nakon teorijskog dijela i upoznavanja s različitim tehnikama animacije, učitelji su se i sami okušali u izradi vlastitih animacija, pri čemu su razvijali kreativnost, digitalne kompetencije i timsku suradnju. Tijekom ove radionice nastala je i ideja za vizualni identitet projekta. Stečena znanja uspješno su primijenili u nastavi i projektnim aktivnostima s učenicima.

Stečena znanja učitelji su zatim uspješno uključili u nastavu i projektne aktivnosti s učenicima predmetne nastave osnovne škole. Učenici su osnove animacije usvajali na višednevnim radionicama pod vodstvom mentora Mije i Mateja. Tijekom radionica izrađivali su kratke animirane filmove te pritom upoznavali osnove filmskog jezika i tehnike stop-animacije.

Na obje partnerske škole učenici su, zajedno s mentorima Mijom i Matejem, sa svojim animiranim filmovima sudjelovali na različitim natjecajima i osvojili brojne nagrade.

Slovenski učenici postigli su zapažene rezultate na međunarodnom natjecanju **Mlado objektivno oko**. Animirani film *Čisti planet* osvojio je drugo mjesto, dok su filmovi *Snovi o budućnosti* i *Povijest se ponavlja* dobili brončano priznanje. Animirani filmovi *Povijest se ponavlja* i *Muzej*, koje su izradili učenici Osnovna škola Bistrica ob Sotli, uvršteni su na nacionalni susret najmlađih filmskih stvaratelja **Prva klapa**, koji se održava pod okriljem Javni fond Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, gdje su osvojili zlatnu plaketu. Film *Muzej je 2024.* godine osvojio i prvu nagradu dječjeg žirija u kategoriji animiranog filma. Uspjeh su dodatno potvrdili na festivalu u Domžalama, gdje je knjižni najavnik (book trailer) *Agencija za duhove* uvršten među najbolje filmove natjecaja **Kaj pa ti bereš?**

Na hrvatskoj strani učenici OŠ Josipa Broza ostvarili su izvanredne rezultate na festivalu **Stop Motion Scena** u Karlovcu. Film *Kad bi drveće hodalo* osvojio je prvu nagradu u kategoriji viših razreda u vrlo jakoj konkurenciji, dok je film *Ekološki izvanzemaljac* dobio posebno priznanje stručnoga žirija u kategoriji nižih razreda.

Ovi uspjesi s obje strane granice potvrđuju da povezivanje književnosti s animacijom i filmom značajno pridonosi razvoju čitalačke kulture, kreativnosti i medijske pismenosti mladih.

Naše videozapise možete pogledati na:

KAKO UKLJUČITI ANIMACIJU U PEDAGOŠKU PRAKSU?

Animacija može biti učinkovita metoda za izradu knjižnih najavnika (book trailera) te suvremen način poticanja čitanja i razgovora o pročitanome. Učenici knjigu ne predstavljaju samo usmenim ili pisanim prepričavanjem, odnosno klasičnim stvaralačkim zapisom, nego je interpretiraju pomoću pokretne slike, zvuka, vizualne naracije i filmskoga jezika. Takav način rada omogućuje drukčiji, kreativniji pristup razumijevanju književnosti te potiče dublji doživljaj priče, likova i atmosfere knjige.

Animirani knjižni najavnici mogu biti i učinkovito promotivno sredstvo za poticanje čitanja među vršnjacima jer književnost na taj način postaje bliža suvremenim oblicima komunikacije mladih. Završni radovi mogu služiti kao predstavljanje knjiga u školskoj knjižnici ili učionici, na mrežnim stranicama škole ili društvenim mrežama te značajno pridonose razvoju čitalačke kulture i kreativnog izražavanja.

Budući da izrada animacije zahtijeva više vremena za planiranje, izradu scene, fotografiranje i montažu, ovu metodu preporučujemo ponajprije u okviru izvannastavnih aktivnosti, gdje je moguće osigurati dulji kreativni proces i timski rad.

Izvoditelj

Knjižničar, učitelj jezika ili učitelj razredne nastave s osnovnim znanjem animacije i filmskoga jezika, odnosno u suradnji s učiteljem likovne kulture, informatike ili vanjskim suradnikom s iskustvom u području stop-animacije, digitalnog pripovijedanja i dječje književnosti.

Trajanje

4 – 5 susreta u trajanju od 90 minuta

Tehnički zahtjevi

Tableti, fotoaparati za snimanje animacije, računala ili tableti za montažu, stalci za stabilno snimanje, materijali za izradu (papir, kolaž, škar, boje, plastelin i sl.), programi za stop-animaciju ili videomontažu, projektor ili zaslon za prikazivanje te mogućnost objave završnih radova na mrežnim platformama.

Ciljevi

- poticanje čitanja kroz kreativnu interpretaciju književnih djela
- razvijanje medijske, filmske i digitalne pismenosti
- učenje osnova filmskoga jezika (kadri, rakursi, montaža, pokret)
- razvijanje kreativnosti kroz vizualno pripovijedanje
- povezivanje književnosti, likovne umjetnosti, filma i tehnologije
- jačanje suradničkog učenja i timskog rada
- razvijanje pripovjednih kompetencija i razumijevanja književnog teksta
- poticanje aktivnog i produbljenog čitanja.

Opis aktivnosti

Za izradu animiranoga knjižnog najavnika učenici najprije pročitaju odabranu knjigu, analiziraju je i ključne prizore pretvaraju u vizualnu naraciju. Pritom upoznaju osnove stop-animacije, filmskoga jezika i montažnog razmišljanja.

Osnovni koraci

1. Odabir knjige

Pojedinci ili skupine odabiru dječje ili književno djelo, čitaju ga i analiziraju.

2. Oblikovanje priče (storyboard)

Sudionici odabiru ključne prizore, određuju atmosferu priče te izrađuju storyboard, odnosno vizualni plan animacije.

3. Upoznavanje filmskoga jezika

Upoznaju vrste kadrova, rakurse, osnove montažnog razmišljanja, ritam i pokret u filmu te pripovijedanje pomoću slike.

4. Izrada likova i scene

Od papira, kolaža, crteža ili silueta izrađuju likove, pozadine i scenske elemente.

5. Izrada animacije

Pomoću tableta ili fotoaparata izrađuju stop-animaciju fotografiranjem kadar po kadar.

6. Montaža i zvuk

U programima kao što su CapCut, Stop Motion Studio ili Canva dodaju glazbu, zvučne efekte, naraciju ili tekst.

7. Predstavljanje radova

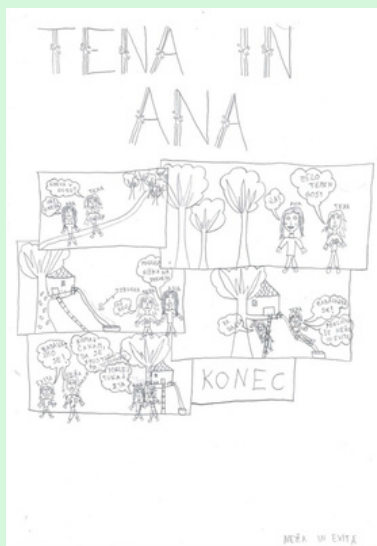
Organizira se projekcija animiranih knjižnih najavnika u knjižnici, školi ili na događanjima za poticanje čitanja.

Od riječi do stripa

Posljednjih godina zanimanje za strip među djecom i mladima vidljivo raste i u Sloveniji i u Hrvatskoj. Strip se sve više afirmira kao kvalitetna čitateljska građa koja uspješno povezuje književnost, vizualnu umjetnost i suvremene načine pripovijedanja. Istraživanja i pedagoška praksa pokazuju da strip značajno pridonosi poboljšanju čitalačke fluentnosti, razumijevanja i motivacije za čitanje. Stoga je slovenska vlada 2025. godine proglasila 22. studenoga Nacionalnim danom stripa, naglašavajući njegovu važnu ulogu u poticanju čitalačke i vizualne pismenosti. Datum nije odabran slučajno – toga je dana rođen Miki Muster, pionir slovenskoga stripa i animiranoga filma.

Projektom smo školsku knjižnicu obogatili nabavom novih kvalitetnih stripova za djecu i mlade, a učenike istodobno poticali na kreativnost kako bi se i sami okušali u izradi vlastitih stripova. Kroz aktivnosti su spoznali da strip nije samo oblik zabave nego i važan medij za pripovijedanje, interpretaciju književnosti i izražavanje vlastitih ideja. Strip im omogućuje da pročitano književno djelo interpretiraju i stvaralački prerade na vizualan i njima blizak način.

U sklopu projekta radionicu stripa uključili smo u redovnu nastavu kroz međupredmetno povezivanje književnosti i likovne kulture, kao i u izvannastavne aktivnosti. U travnju 2026. radionica je održana i tijekom međunarodnog Erasmus+ gostovanja učenika. Aktivnost je bila osmišljena kao međukulturna i kreativna radionica usmjerena na poticanje čitanja, vizualnog pripovijedanja i suradnje među učenicima iz različitih sredina. Radionicu je vodila **Gaja Pekošak iz Mladinskog društva Bistrica ob Sotli**.

STRIPOVSKA RADIONICA ZA POTICANJE ČITANJA I KREATIVNOSTI

Izvoditelj

Izvoditelj je učitelj Hrvatskoga/Slovenskoga jezika, učitelj razredne nastave, učitelj Likovne kulture, knjižničar ili voditelj izvannastavnih aktivnosti. Radionicu mogu provoditi i autori stripova, ilustratori ili vanjski suradnici s iskustvom u području vizualnog pripovijedanja i dječje književnosti.

Provedba aktivnosti

Na nastavi Hrvatskoga jezika ili Likovne kulture, u okviru knjižničarskih ili literarnih družina te drugih izvannastavnih aktivnosti, tijekom kulturnih i projektnih dana te na prazničnim ili kreativnim radionicama.

Tehnički zahtjevi

Papir, olovke, flomasteri, bojice i ravnalo. Prostor za izlaganje učeničkih radova.

Trajanje

2 – 4 školska sata

Proširena aktivnost

3 – 5 susreta u trajanju od jednog školskog sata

Ciljevi

- poticanje čitanja i razgovora o pročitanome
- razvijanje čitalačkog razumijevanja i interpretacije
- povezivanje književnosti s vizualnom umjetnošću
- razvijanje kreativnog i kritičkog mišljenja
- upoznavanje osnova stripovskog jezika
- razvijanje pripovjednih kompetencija
- jačanje medijske i vizualne pismenosti
- poticanje suradničkog rada i komunikacije
- razvijanje samopouzdanja u kreativnom izražavanju.

Opis aktivnosti

Strip je učinkovita metoda za poticanje čitanja jer učenicima omogućuje da pročitano književno djelo interpretiraju na kreativan i vizualan način. Pomoću slike, dijaloga i pripovijedanja učenici rekonstruiraju priču ili stvaraju vlastitu, pri čemu razvijaju razumijevanje književnog teksta i sposobnost vizualnog pripovijedanja.

Strip se pokazao osobito prikladnim za učenike koji se lakše izražavaju slikom nego duljim pisanim tekstom. Tijekom aktivnosti učenici aktivno promišljaju o priči, likovima, slijedu događaja i načinu pripovijedanja.

Osnovni koraci

1. Odabir priče ili knjige

Učenici čitaju književno djelo ili odabiru temu za vlastitu priču.

2. Analiza sadržaja

Razgovor o glavnim likovima, ključnim događajima, prostoru i vremenu radnje te poruci priče.

3. Upoznavanje stripovskog jezika

Učenici upoznaju kadrove, stripovske oblačiće, slijed prizora, izražavanje emocija slikom te povezivanje slike i teksta.

4. Izrada skice i storyboarda

Učenici izrađuju storyboard, odnosno jednostavan plan tijeka priče po pojedinim prizorima. Određuju redoslijed događaja, ključne kadrove, dijaloge te promišljaju o rasporedu likova i radnje. U ovoj fazi oblikuju osnovnu ideju stripa i planiraju kako će priču vizualno prikazati.

5. Crtanje i oblikovanje stripa

Na temelju storyboarda učenici list dijele na pojedine stripovske okvire, odnosno „kvadratiće“, koji predstavljaju slijed prizora u priči. Zatim olovkom postupno skiciraju likove, pozadine, radnju i dijaloge te razmišljaju o kompoziciji, veličini kadrova, izrazima lica, pokretima likova i povezivanju slike s tekstom.

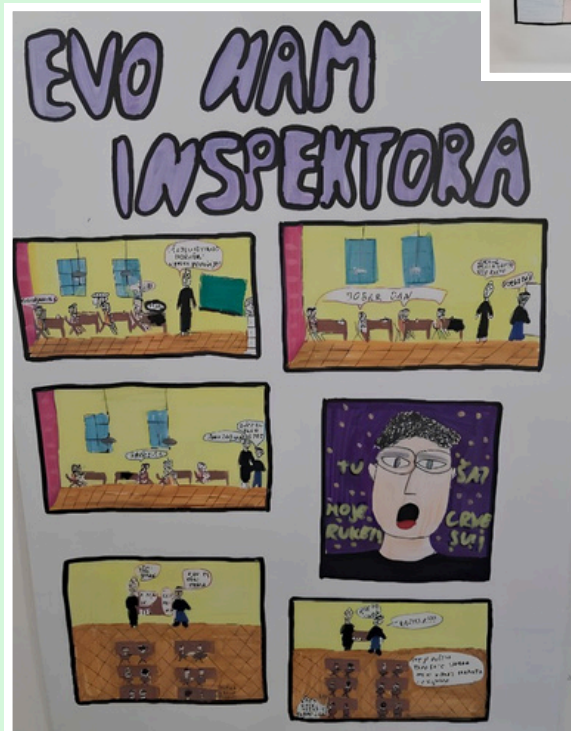
U pojedine okvire dodaju stripovske oblačiće, pripovjedni tekst i zvučne efekte. Nakon izrade osnovne skice strip dopunjuju flomasterima, bojicama, voštanim bojama ili drugim likovnim materijalima te naglašavaju detalje, atmosferu i emocije priče.

Po želji učenici mogu izrađivati i digitalne stripove pomoću tableta ili programa za izradu stripova. Poseban naglasak stavlja se na kreativnost, vizualno pripovijedanje i samostalnu interpretaciju priče ili književnog djela.

6. Predstavljanje radova

Stripovi se predstavljaju razredu, školskoj knjižnici ili na izložbi, nakon čega slijedi razgovor o pričama i kreativnom procesu.

Stečena znanja o izradi animacija i stripova učenici su praktično primijenili u nastavi kroz kreativnu obradu lektire. Čitajući roman *Nikica* francuskih autora Renéa Goscinnyja i Jean-Jacquesa Sempéa, učenici su oživjeli najzanimljivije događaje i likove iz priče izradom vlastitih stripova.

Čitateljski izazovi

Čitateljski izazovi didaktička su i motivacijska aktivnost koja se provodi u školskoj knjižnici i potiče redovito, raznoliko i aktivno čitanje kroz igru, istraživanje i problemsko učenje. Knjižničar, samostalno ili u suradnji s učiteljima različitih predmetnih područja, priprema tematski osmišljene izazove koji učenike usmjeravaju na traženje informacija u knjigama, promišljanje, povezivanje znanja i razgovor s odraslima.

Aktivnost se temelji na ideji da čitanje nije samo individualno iskustvo, nego i istraživanje, otkrivanje i suradnja. Pri rješavanju izazova učenici koriste knjižničnu građu, enciklopedije, književna djela i usmenu predaju (primjerice razgovor s roditeljima ili bakama i djedovima), čime se potiče međugeneracijsko učenje.

Ovu smo metodu u okviru projekta iskušali i tijekom međunarodne aktivnosti učenja. Sudionici su rješavali biljne izazove u kojima su prepoznavali izgled i miris biljaka i začina te igrali igru pamćenja. Biljne izazove pripremila je učiteljica biologije. U logičkim izazovima rješavali su zadatke povezane sa srednjim vijekom, koje je pripremila učiteljica matematike.

IZZIV 3:
Opazuj črkovne pare.
Vsak zase pomeni
začetek besede. Vse,
kar izražajo te
besede, lahko
posadimo na vrt.

IZZIV 4:
Iz spodnjih besed
sestavi stavek in ga
zapiši. Ne pozabi na
ločila.

namenila
in
špinači solati grahu
je petršilju
paradižniku
mama
nekaj
gredic

IZZIV 5:
Poišči in napiši 3
dejstva v povezavi z
vrtom o naslednjih
živih bitjih:

- bramor
- deževnik
- kapucinka
- gosonica
- trajnica
- drobnjak

OR KO
ZE LU PE
PE GR
SO KR
FI KU
CV KU

PRIPREMA ČITATELJSKIH IZAZOVA

Izvoditelj:

Knjižničar, samostalno ili u suradnji s učiteljima različitih predmetnih područja.

Provedba aktivnosti:

Aktivnosti se odvijaju u školskoj knjižnici prije ili nakon nastave, odnosno tijekom odmora. Učenici izazove mogu rješavati i u učionici ili kod kuće.

Tehnički zahtjevi

Pripremljeni radni listići s izazovima, zbirni listovi za evidentiranje riješenih zadataka, knjige, priručnici i druga knjižnična građa, pribor za pisanje, materijali za bilježenje te prostor za samostalan rad. Po potrebi se mogu pripremiti i plakati ili tematski postavi knjiga.

Trajanje

- Trajanje pojedinog tematskog izazova: 3 – 4 tjedna
- Trajanje pojedinog zadatka: 10 – 20 minuta (neke istraživački usmjerene zadatke učenici mogu riješiti kod kuće u razgovoru s odraslima)

Ciljevi

- poticanje redovitog i raznolikog čitanja
- razvijanje čitateljske znatiželje i istraživačkog pristupa
- jačanje informacijske i knjižnične pismenosti
- povezivanje čitanja sa svakodnevnim životom i okruženjem
- poticanje međugeneracijskog dijaloga
- razvijanje samostalnog pronalaženja informacija
- motiviranje učenika za posjet školskoj knjižnici
- jačanje pozitivnog odnosa prema knjizi i znanju.

Opis aktivnosti

Čitateljski izazovi provode se u školskoj knjižnici kao tematski i vremenski ograničena motivacijska aktivnost. Knjižničar priprema skupove izazova koji su povezani s aktualnim sadržajima, godišnjim dobima, blagdanima ili nastavnim temama.

Primjeri tematskih cjelina

- Blagdanski izazovi (prosinac) – bajkoviti junaci, blagdanski običaji i tradicija
- Svjetski dan novca (ožujak) – osnove financijske pismenosti i povijest novca
- Eko-izazov – okoliš, recikliranje i održivost
- Izazovi u školskom vrtu – povrće, štetnici i uloga kukaca u prirodi

Učenici zadatke rješavaju samostalno ili uz pomoć knjižničara i učitelja, koristeći knjige, priručnike i druge izvore informacija.

Osnovni koraci

1. Priprema izazova

Knjižničar priprema zbirku raznovrsnih zadataka prilagođenih dobi učenika i aktualnoj temi (pitanja, istraživački zadaci, pretraživanje knjiga i kreativni izazovi).

2. Zbirni list

Svaki učenik dobiva zbirni list na kojem knjižničar potvrđuje svaki uspješno riješeni izazov.

3. Rješavanje izazova

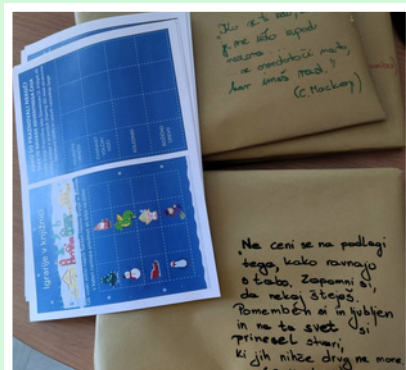
Tijekom trajanja aktivnosti učenici u knjižnici svakodnevno dobivaju novi izazov na radnom listiću. Odgovore pronalaze u knjigama, leksikonima ili razgovorom s odraslima (roditeljima, bakama i djedovima te učiteljima).

4. Pregled i potvrđivanje

Knjižničar pregledava riješene zadatke i potvrđuje uspješno obavljene izazove na zbirnom listu.

5. Završetak i nagrada

Kada učenik prikupi određeni broj riješenih izazova (npr. 10), dobiva simbolično iznenađenje ili priznanje koje ga potiče na daljnje čitanje.

Susreti s piscima, sportašima i stručnjacima

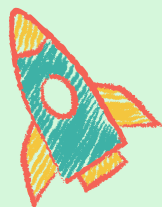
U okviru projekta organizirani su i susreti s piscima i drugim stvarateljima za djecu, koji su značajno pridonijeli poticanju čitalačke kulture, povezivanju književnosti s drugim umjetničkim područjima te jačanju motivacije za čitanje.

U obje škole ugostili smo književnike i književnice koji su svojim predstavljajima učenike poveli na čudesno putovanje u svijet mašte i unutarnjeg promišljanja. Čitanje je, naime, vrijeme u kojem možemo nakratko pobjeći od svakodnevice i ostati sami sa sobom. To su posebno naglasile slovenska književnica za djecu **Maša Ogrizek** i hrvatska književnica **Melita Rundek**. Urednica **dr. Tina Bilban** potaknula je učenike na promišljanje o znanstvenom, imaginativnom i književnom pogledu na svijet te o ulozi književnosti u razumijevanju složenih tema.

Sanja Pilić, s kojom su se u OŠ Josipa Broza susreli učenici i učitelji obiju škola, istaknula je važnost čitanja za razvoj mašte, empatije i jezičnoga izražavanja. Naglasila je da čitanje djeci pomaže u razumijevanju vlastitih osjećaja i obogaćuje njihov rječnik. Dodala je da je čitanje osobito važno za upoznavanje samoga sebe, razvijanje mašte, otkrivanje novih svjetova i pronalaženje rješenja za osobne probleme. Knjige su važne i zbog usvajanja novih riječi, jer djeca danas često teško pronalaze riječi kojima bi izrazila svoje emocije.

Povezivanje sporta i čitanja možda se na prvi pogled čini neobičnim, no obje su škole uspješno pokazale koliko su ta dva područja povezana. OŠ Bistrica ob Sotli ugostila je Cenea Prevca, bivšega vrhunskog sportaša i osvajača olimpijske medalje u skijaškim skokovima. OŠ Josipa Broza ugostila je Sandru Paović i njezina supruga Danijela Lazova, bivšeg učenika škole.

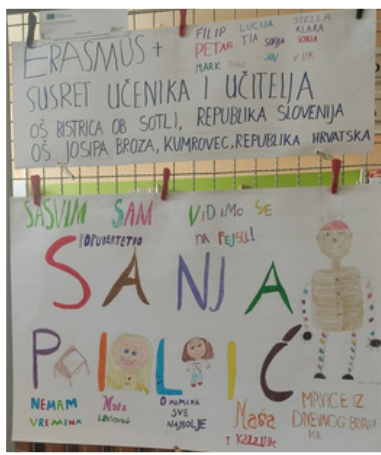

Sandra Paović predstavila je svoju autobiografsku knjigu *Volim život*, koju su učenici s velikim zanimanjem čitali kao lektiru po slobodnom izboru. Ona i **Danijel Lazov**, kao i **Cene Prevc**, učenicima su govorili o važnosti discipline, ustrajnosti i marljivoga rada. Svi su doživjeli teške životne izazove, ali su svojim primjerom pokazali kako se snagom volje i upornošću mogu svladati i najveće prepreke.

Čitanje također zahtijeva upravo te vrline i u velikoj mjeri pridonosi životnom uspjehu. Posebno je vrijedno što su učenici imali priliku upoznati nadahnjujuće priče vrhunskih sportaša, jer takvi junaci se ne pojavljuju uvijek u klasičnim književnim djelima.

U okviru projekta organizirano je i predavanje za roditelje. U OŠ Bistrica ob Sotli gostovao je **dr. Miha Kovač**. Tijekom duhovitoga povijesnog pregleda razvoja tiska i medija naglasio je da je svakodnevno čitanje ključno sredstvo za razvoj kritičkoga mišljenja i sposobnosti prosuđivanja informacija. Upozorio je i da će, „**ako ne budemo znali misliti, internet biti samo pojačivač naše gluposti**“. Prema njegovim riječima, čitanje razvija empatiju i razumijevanje drugih ljudi, što je od presudne važnosti za suvremeno društvo.

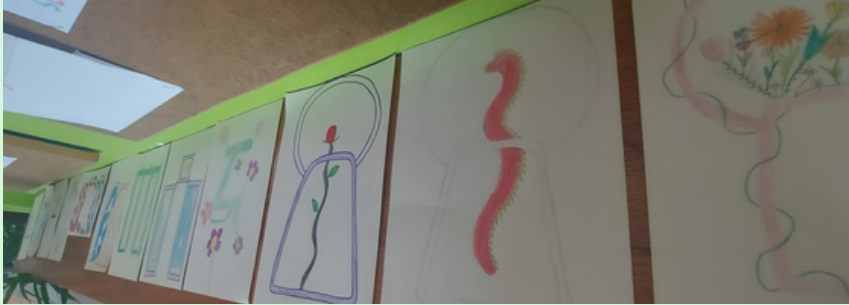

Prekogranična višednevna gostovanja

Organizirali smo tri višednevne obrazovne mobilnosti za učitelje i učenike. Dvije su održane u OŠ Bistrica ob Sotli, a jedna u OŠ Josipa Broza. Tijekom tih boravaka učenici su bili smješteni u obiteljima svojih vršnjaka, što je cijelom iskustvu dalo snažnu osobnu i društvenu dimenziju. Takav oblik suradnje omogućio je neposredno upoznavanje svakodnevnoga života vršnjaka, razvoj samostalnosti te intenzivno međukulturno povezivanje koje se nastavilo i izvan školskih aktivnosti. Neka su prijateljstva opstala i nakon završetka projekta, pa se učenici i danas međusobno posjećuju.

Tijekom međunarodnog gostovanja u listopadu 2025. učitelji OŠ Josipa Broza za učenike OŠ Bistrica ob Sotli pripremili su raznolike radionice koje su povezivale književnost, kreativnost, znanost i kretanje. Učenici su osmišljavali priče pomoću bacanja kocke, sudjelovali u sportskim igrama, oblikovali inicijale svojih imena na glagoljici te izvodili kemijske pokuse nadahnute književnim motivima. Aktivnosti su poticale aktivno učenje, međukulturnu suradnju i cjelovit razvoj učenika kroz iskustveno učenje.

OŠ Bistrica ob Sotli bila je domaćin gostovanja u travnju 2025. i 2026., mjesecu koji je tradicionalno povezan s knjigom i čitanjem. Program je bio osmišljen kao spoj različitih obrazovnih i kreativnih iskustava. Učenici su sudjelovali u radionici animacije, a godinu dana poslije i u radionici stripa, gdje su pod vodstvom mentora izrađivali vlastite stripove, upoznavali osnove vizualnog pripovijedanja i književne sadržaje prenosili u slikovni oblik.

Važan dio programa bilo je upoznavanje kulturne baštine. Učenici su posjetili Ptuj, razgledali staru gradsku jezgru i upoznali bogate zbirke Ptujskog grada. Posjetili su i knjižnicu Šmarje pri Jelšah, gdje su upoznali knjižnicu kao informacijsko, kulturno i društveno središte.

Budući da živimo u bliskom suživotu s prirodom, velik dio projektnih aktivnosti bio je usmjeren na ekologiju i očuvanje okoliša. Tijekom projekta posjetili smo Kozjanski park te sudjelovali u sadnji ukrasnog i ljekovitog bilja, čime smo dodatno razvijali svijest o važnosti odgovornog odnosa prema prirodi.

Kao tematsku poveznicu odabrali smo ekološki usmjerena književna djela – roman *Eko Eko* autora Hrvoja Hitreca i pjesmu *Kad bi drveće hodalo* autora Grigora Viteza. Motivi iz tih djela poslužili su kao poticaj za razgovor, kreativno izražavanje i izradu animacija kroz koje su učenici promišljali o odnosu čovjeka i prirode.

U prirodoslovnom dijelu programa surađivali smo s Kozjanskim parkom, gdje smo u voćnjaku istraživali prirodu, upoznavali važnost biološke raznolikosti i sudjelovali u aktivnostima EKO čitateljske značke, koja povezuje čitanje s ekološkom osviještenošću.

Jedan od središnjih događaja bila je **Noć čitanja**, koja je povezala različite tematske cjeline u jedinstveno iskustveno učenje. Učenici su sudjelovali u novinarskim i glazbenim radionicama, istraživali biljke i začine kroz biljne izazove, rješavali logičke zadatke povezane sa srednjim vijekom te izrađivali maketu kunšperskoga dvorca. Program je uključivao i radionicu streličarstva, sportske igre i društvene aktivnosti koje su poticale suradnju, kretanje i opušteno učenje. Večer smo nastavili kreativnim i čitateljsko-pokretačkim aktivnostima, a posebno iznenađenje bio je nastup slovenskog glazbenika **Rok Terkaj**. Program je završio večernjim čitanjem i druženjem učenika.

Sudionici su se sljedećega jutra oprostili s osjećajem uspješno proživljenog zajedničkog iskustva koje je povezivalo učenje, kreativnost i međukulturno prijateljstvo.

Blizina dviju škola pokazala je veliku prednost – učenici iz Bistrice ob Sotli dovezli su se biciklima u kumrovečku osnovnu školu kako bi pozdravili svoje prijatelje i učitelje, a druženja se odvijaju i tijekom ljetnih praznika.

Prvoga dana upoznali smo svoje domaćine. Moj domaćin bio je Petar. U knjižnici smo se igrali i međusobno upoznavali. Nakon toga otišli smo na užinu, koja je bila vrlo ukusna. Lucija i Stela pripremile su kviz o tome koliko Hrvati poznaju Sloveniju. Poslije nastave povijesti sudjelovali smo u radionicama u Starom selu, gdje smo crtali, sastavljali kocke i zajedno se igrali. Nakon ručka otišao sam s Petrom na sat saksofona, a poslije smo s prijateljima igrali nogomet. Nakon večere još smo se igrali, a zatim umorni otišli na spavanje.

Iz dnevnčkog zapisa Marka Vračuna (OŠ Bistrica ob Sotli)

U Kumrovcu mi je bilo odlično, samo smo imali malo previše nastave. Tia i ja jučer smo otišle na palačinke sa sladoledom – bilo je božanstveno! Posjetile smo i dramsku skupinu, a učitelj je bio vrlo zabavan. Ne želim već sutra kući!

Lucija Černelč (OŠ Bistrica ob Sotli)

Bio sam sretan, ali i pomalo posramljen i uplašen jer sam u predstavi morao glumiti najmlađega sina. Na kraju sam svoju ulogu odigrao odlično i shvatio da se uopće nisam trebao bojati. Posebno me razveselio ponovni susret s prijateljem Vukom iz škole u Bistrici ob Sotli. Dan smo završili zajedničkim druženjem u Starom selu.

Jan Kodrnja (OŠ Josipa Broza, Kumrovec)

Učenici iz Slovenije pripremili su igrokaz i plesni nastup, a mi smo izveli predstavu Kovačeva zahvalnost. Posebno mi se svidio njihov ples. Nakon nastupa otišli smo u Staro selo na radionice. Bila sam u skupini s Emom, s kojom sam se družila tijekom boravka u Sloveniji. Jako sam sretna što sam mogla sudjelovati u Erasmus+ projektu.

Sofija Preglej (OŠ Josipa Broza, Kumrovec)

Erasmus+ projekt Od riječi do animacije značajno je pridonio razvoju različitih aktivnosti za poticanje čitanja, kreativnog izražavanja i suradničkog učenja te jačanju međukulturnih veza među školama. Važan učinak projekta osjetili su i učitelji.

Erasmus+ projekt Od riječi do animacije bio je iznimno vrijedno i nadahnjujuće iskustvo. Sudjelovanje u aktivnostima u OŠ Bistrica ob Sotli omogućilo mi je uvid u drukčiji obrazovni sustav, nove metode rada te pristupe učenju kroz kreativnost i animaciju. Posebno su me oduševili otvorenost, srdačnost i stručnost domaćina, kao i entuzijazam učenika i učitelja.

Takvi susreti ponovno potvrđuju koliko su Erasmus+ projekti važni za razmjenu znanja, iskustava i primjera dobre prakse. Bilo je lijepo osjetiti da nas rijeka Sutla zapravo povezuje, a ne razdvaja, te da suradnja između obiju škola i zajednica može biti iznimno plodna i poticajna za sve sudionike. Suradnja je protekla u vrlo pozitivnom ozračju, ispunjenom ugodnim trenucima, novim spoznajama i međusobnim poštovanjem. Iskreno se nadam nastavku ove suradnje i novim zajedničkim projektima u budućnosti.

**Jadranka Tepeš, dipl. ing. kemije,
učiteljica savjetnica, OŠ Josipa Broza, Kumrovec**

Iskreno zahvaljujem na prilici da sam mogao sudjelovati u ovom izvrsnom i inspirativnom projektu. Posebno me privukao sam pojam animacije – u početku sam očekivao prvenstveno digitalnu animaciju, no iskustvo se pokazalo potpuno drukčijim, i još mnogo boljim od očekivanog.

Sudjelovanjem sam stekao nova i dragocjena znanja i iskustva, a učenici su bili iskreno oduševljeni aktivnostima. Kada smo izradili dogovoreni animirani film, s velikim smo veseljem stvorili još jedan. Oduševljenje se brzo prenijelo i na druge učenike u razredu, koji su također poželjeli stvarati vlastite radove. Novi projekt već je u nastajanju, a našu učionicu krase i stripovi. Predivno iskustvo!

**Tomislav Krušlin, vjeroučitelj,
izvrsni savjetnik, OŠ Josipa Broza, Kumrovec**

U projekt Od riječi do animacije uključila sam se s velikim veseljem, a zatim sam u njemu sudjelovala sve predanije. Naime, objedinjavao je aktivnosti povezane s knjigama i animacijom, što mi je posebno blisko srcu, a suradnja s predanom i kreativnom knjižničarkom te učiteljima iz naših susjednih krajeva donijela je i poseban osobni i profesionalni razvoj. Njihove ideje i postignuća oduševili su me i zajedno smo ostvarili izvrsne rezultate. Učenici su razvijali kreativnost na jezičnom i likovnom području, a pritom su učili i jezik koji nam je tako blizak. Otkrili smo da imamo mnogo zajedničkih riječi, među kojima su i prekrasne riječi poput: dobrodošli, knjiga, mir, srce i hvala. Povezivao nas je i smijeh dok smo se trudili razumjeti jedni druge. Iako imamo ponešto drukčiji školski sustav, u mnogočemu smo slični. Također, zajednička nam je želja približiti učenicima knjigu te ih motivirati za čitanje i stvaralačko izražavanje potaknuto pročitanim. I u tome smo u ovom projektu u potpunosti uspjeli. Naši su učenici predano čitali i stvarali.

Upoznali smo koliko je bogata hrvatska dječja književnost i s veseljem stvarali nadahnuti njezinim djelima. Mnogo sam naučila i o kulturnoj baštini, primjerice o izradi drvenih igračaka, te ću s radošću prenositi ove aktivnosti i budućim generacijama djece.

U posebnom mi je sjećanju ostala aktivnost oslikavanja junaka iz narodne književnosti na velikim formatima, među kojima je i div Ajd, koji pomaže u gradnji dvaju dvoraca – kunšperskog u Bistrici ob Sotli te Cesargrada s druge strane Sutle. Prema legendi, Sutla je oduvijek povezivala ljude, a raduje me što smo zahvaljujući ovom projektu postali još povezaniji.

**Vanja Kolar Ivačić, učiteljica razredne nastave
(OŠ Bistrica ob Sotli)**

U sklopu projekta organizirali smo i edukaciju za stručne djelatnike koju je održala Ana Vogrinčič Čepič pod nazivom *Čitateljski motivatori u digitalnom dobu: novi pristupi poticanju čitanja iz užitka u osnovnoj školi*. Za potrebe publikacije predstavila je nekoliko prijedloga čitateljskih poticaja.

dr. Ana Vogrinčič Čepič, Filozofski fakultet Sveučilišta u Ljubljani

PRIJEDLOZI ZA POTICANJE ČITANJA

Moj prilog usredotočen je na nekoliko ključnih spoznaja do kojih smo došli u upravo završenom trogodišnjem međunarodnom Erasmus+ projektu *Bralni motivatorji v digitalni dobi: novi pristopi spodbujanja branja za užitek v osnovni šoli* (2023. – 2025.).

Projekt je, među ostalim, uključivao čitateljske radionice s učenicima predmetne nastave osnovne škole, na kojima smo isprobavali različite pristupe iz bogatoga repertoara pedagogije čitanja iz užitka. U nastavku predstavljam smjernice za provedbu čitateljskih aktivnosti za koje se u našem projektu pokazalo da ih je osobito vrijedno primjenjivati. Mnoge ćete prepoznati, no isticanja dobrih praksi nikada nije previše.

- *Osigurajte učenicima širok izbor tiskanih knjiga, časopisa i novina te im omogućite da ih slobodno uzimaju u ruke i listaju.*
- *Pobrinite se da među ponuđenim naslovima budu i novije knjige, jer noviteti posebno privlače učenike.*
- *Omogućite učenicima prostor za opušteno i neformalne razgovore o knjigama i čitanju.*
- *Osigurajte vrijeme za tiho, samostalno čitanje, osobito kada učenici sami biraju što će čitati.*
- *Učenici trebaju redovito slušati naglas čitane tekstove. Dovoljno je i jedno poglavlje zanimljivoga romana tjedno.*
- *Omogućite vrijeme za kreativne i praktične aktivnosti povezane s pročitanim sadržajima.*
- *Aktivno oblikujte poticajno čitateljsko okruženje ispunjeno toplinom, prihvaćanjem i osjećajem sigurnosti.*
- *Koristite upitnike za upoznavanje interesa učenika i prilagodbu preporuka njihovim čitateljskim sklonostima.*
- *Radionice vodite dijaloški, potičući učenike na međusobnu razmjenu preporuka.*

- *U čitateljske aktivnosti uključujte sadržaje iz popularne kulture kako biste lakše privukli interes učenika.*
- *Potičite autonomiju učenika, osobito starijih, omogućujući im samostalan odabir knjiga i načina čitanja.*
- *Ne bojte se preporučiti i nekonvencionalne, „divlje“ knjige koje često snažno privlače mlade čitatelje.*
- *Organizirajte skupine u kojima će biti zastupljeni različiti čitateljski profili.*
- *Podržite višejezične učenike ponudom knjiga na različitim jezicima.*
- *Organizirajte susrete s autorima jer upoznavanje osobe iza knjige dodatno potiče čitateljsku znatiželju.*
- *Nakon svake radionice prikupite povratne informacije učenika i uvažite ih pri planiranju budućih aktivnosti.*
- *Ako je moguće, organizirajte redovite čitateljske radionice tijekom cijele školske godine, idealno svaka dva tjedna.*
- *Potičite suradnju između školskih i narodnih knjižničara.*
- *Oduševljen učitelj najbolji je poticaj čitanju – učitelj koji iskreno voli knjige već je obavio polovicu posla.*

Više informacija, kao i priručnik te čitateljske kartice, dostupni su na mrežnoj stranici **Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani**.

Sretno!

Summary

The publication *From Words to Animation* presents the results and educational impact of an Erasmus+ cross-border project carried out by Primary School Bistrica ob Sotli (Slovenia) and Primary School Josip Broz Kumrovec (Croatia). The project was developed in response to the growing challenges of declining reading literacy, reduced reading motivation among young people, and the increasing influence of digital media on children's reading habits.

Inspired by shared concerns identified through the long-standing initiative Reading Knows No Borders, the participating schools created an innovative educational programme that connected reading with animation, comics, creative workshops, intercultural exchange, and experiential learning. The project aimed not only to strengthen students' reading literacy, but also to develop creativity, media literacy, critical thinking, collaboration, and intercultural understanding.

The publication highlights numerous activities implemented during the project, including animated book trailers, comic workshops, reading challenges, meetings with writers, athletes and experts, as well as international student mobilities. Through animation and visual storytelling, students interpreted literary works in creative ways, transforming reading from a traditional school obligation into an engaging and meaningful experience. These methods proved especially effective in motivating students who are more visually oriented or less confident in conventional forms of literary interpretation.

An important part of the project focused on professional cooperation between teachers and librarians. Workshops, training sessions, and shared pedagogical activities enabled the exchange of good practices and encouraged the use of contemporary teaching approaches that combine literature, art, digital technology, and active learning. The project also improved material conditions in school libraries through the acquisition of new books, modern equipment, and the creation of reading spaces that support a positive reading culture.

The publication includes analyses of student reading habits and professional staff surveys, revealing that reading among students is still largely associated with school obligations rather than personal enjoyment. Nevertheless, the project demonstrated that creative and interactive approaches can significantly improve student engagement and foster more positive attitudes toward books and reading.

Special emphasis is placed on the social and intercultural value of the project. Cross-border cooperation enabled students, teachers, and families from neighbouring communities to build strong personal connections, friendships, and lasting partnerships. International exchanges and hosting activities allowed students to experience different educational environments, strengthen communication skills, and develop empathy and openness toward others.

The publication concludes that reading literacy can be effectively strengthened when schools provide stimulating reading environments, contemporary literature, opportunities for creative expression, and meaningful personal experiences connected to books. By linking literature with animation, comics, movement, science, ecology, and intercultural collaboration, the project successfully demonstrated that reading can become an inspiring, enjoyable, and socially meaningful activity for modern generations of students.

